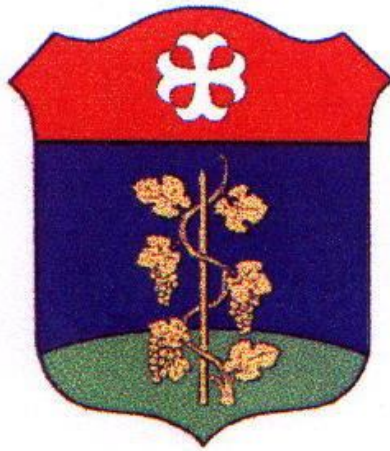

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program felülvizsgálata**

Kapospula Község Önkormányzata

2013. - 2015.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	5
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása	7
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	37
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	41
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	44
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	48
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	50
1. A HEP IT részletei	50
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	50
A beavatkozások megvalósítói.....	51
Jövőképünk.....	51
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	52
3. Megvalósítás	57
A megvalósítás előkészítése.....	57
A megvalósítás folyamata.....	57
Monitoring és visszacsatolás	58
Nyilvánosság	59
Érvényesülés, módosítás.....	60
4. Elfogadás módja és dátuma	61
5. Felülvizsgálat elfogadásának módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kapospula Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalta továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen dokumentum a jogszabályi előírásoknak megfelelően az Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elvégzését írja le.

A település bemutatása

Településünk „A kedvezményezett járások besorolásáról” szóló 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet 3. mellékletében foglaltak alapján egy kedvezményezett kistérségben, a dombóvári kistérségben és a dombóvári járásban található.

Kapospula „A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről” szóló 290/2014. (XI.26.)Korm. rendelet szerint kedvezményezett településnek minősíti.

Kapospula a 61. számú főútvonal mentén, közvetlenül Dombóvár szomszédságában található. A Dunántúli-dombvidék része a Kapos folyó völgyében helyezkedik el. Történelme egészen a római korig nyúlik vissza, számos régészeti lelet került elő római erődből. A település neve török hódoltság alatt Pula volt, majd 1692-ben a Dombóvári Plébániához volt besorolva és Pullya néven jegyezték be. A falu az Eszterházy család birtoka lett ennek eredményeként egyre több és több család költözött a templom környékére. 1767-ben a falut Somogy megyéhez csatolták, majd 1975-ben az újabb területrendezések következtében ismét Tolna megyéhez került, és Dombóvár kistérség települése lett. A legközelebbi városok: Dombóvár 5 km-re, Kaposvár 18 km-re, Pécs 55 km-re, míg a megyeszékhely Szekszárd 75 km-re van.

Demográfiai adatok:

A 2015. évi adatok alapján Kapospula lakónépessége 835 fő, állandó népessége 846 fő.

Kapospula demográfiai értelemben, az országos adatokhoz viszonyítva átlagos helyzetben van, lakosságának száma viszonylag állandó, illetve a természetes szaporodás mutatói hasonlóak az országos tendenciához.

1. számú táblázat lakónépesség

	Fő	Változás
2007	936	
2008	928	99%
2009	913	98%
2010	903	99%
2011	895	99%
2012	856	96%
2013	856	100%
2014	851	99%
2015	835	98%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	438	408	846	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	53	40	93	57%	43%
15-17 éves	11	10	21	52%	48%
18-59 éves	245	253	498	49%	51%
60-64 éves	42	32	74	57%	43%
65 év feletti	96	64	160	60%	40%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

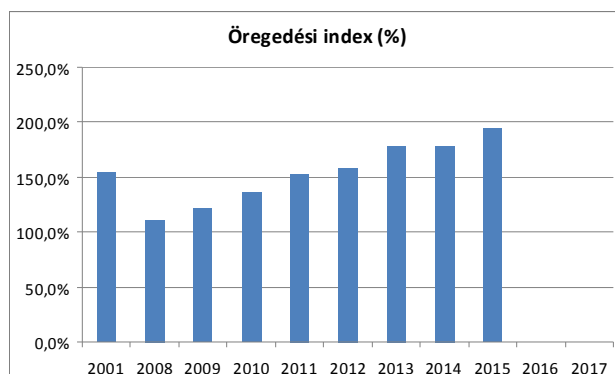
Hazánkat az elmúlt évtizedekben a népesség számszerű csökkenése mellett a rohamos elöregedés jellemezte. Míg 1990-ben száz gyermekkorú (14 éves vagy fiatalabb) lakosra 65, 2000-ben 86, 2009-ben már 110 (65 éves vagy idősebb) idős korú jutott. Míg 1990-ben és még 2000-ben is a fővárost leszámítva mindenütt meghaladta a gyermekkorúak száma az idős korúakét, ez 2009-ben a 19 megyéből mindössze 4-re volt igaz. Az ország társadalmi fejlődését ez a demográfiai tendencia nehezíti.

Kaspula egy elöregedő társadalom képét mutatja, amelyben a 65 év feletti korosztályok száma egyre növekszik, miközben a 14 év alattiaké csökken, ennek következtében a község öregedési indexe is kedvezőtlen, fokozatosan emelkedő tendenciát mutat.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	165	107	154,2%
2008	145	131	110,7%
2009	152	125	121,6%
2010	159	116	137,1%
2011	159	104	152,9%
2012	161	102	157,8%
2013	166	93	178,5%
2014	166	93	178,5%
2015	177	91	194,5%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR Önk.

A településünkre sajnos az elvándorlás jellemző, a pályakezdő fiatalok nem találnak munkahelyet, az idősek inkább városi lakásokba költöznek, mert nem tudják fenntartani a családi házat, kertet- udvart gondozni:

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	28	38	-10
2009	27	44	-17
2010	28	37	-9
2011	47	44	3
2012	34	39	-5
2013	36	56	-20
2014	31	44	-13

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR Önk.

A természetes szaporodás adataiból is látszik, hogy a lakosság elöregedőben van, a fiatalok gyermekvállalási kedve alacsony, kevés a születések száma a halálozások számához viszonyítva:

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	7	10	-3
2009	3	9	-6
2010	5	9	-4
2011	3	9	-6
2012	2	12	-10
2013	6	11	-5
2014	4	12	-8

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR Önk.

Értékeink, küldetésünk

Kospula Község Önkormányzata tudatosan segíti a különböző társadalmi helyzetű családok jobb életkörülményeinek megteremtését. Az elkészített településfejlesztési stratégiai dokumentumokban nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a község minden családja megtalálja helyét és szerepét az évszázados hagyományokra építő, a jelen kihívásaira korszerű választ adni tudó közösségében.

Alapvető cél, hogy Kospula Község Önkormányzata az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tegye a szükségletek kielégítésével a szolgáltatások magas színvonalon történő elérését. A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom periferiájára szorult csoportok, így különösen az idősek, egyedülállók, a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása, amelyek révén biztosítható lesz a település hosszú távú fejlődése. Új munkahelyek teremtésével, gyakran védőmunkahelyek (szociális foglalkoztatók) kialakításával, a szociális háló megerősítésével a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelemben a község cselekvőül vesz részt.

A Program az egyéb, esélyegyenlőség biztosítását célzó dokumentumokkal összhangban készült. Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Kospula község problémáit, lehetőségeit és segítse elő a településen élő hátrányos helyzetű személyek életminőségének javítását segítő intézkedési terv megfogalmazását.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kospupa település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén, a helyzetelemzés során feltárt gondok komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva az

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 2012. évi I. tv. A Munka Törvénykönyve
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgáltatokról
- Közhasználatú épületek akadálymentesítési kötelezettségéről szóló 1998. évi XXVI. tv.
- 2011. évi CCXI. törvény a családok védelméről
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról
- 176/2005. (IX. 2.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról
- 240/2006. (XI. 30.) Korm. Rendelet a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről
- 10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról

- 1982. évi 10. törvényerejű rendelet a nőekkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról 1979. december 18-án New Yorkban elfogadott egyezmény kihirdetéséről
- 2011. évi CXII. tv. az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

Az Ebktv-ben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

A szociális területet lefedő, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) jelentős változáson ment keresztül.

2015. február 28-ig tartó időszak:

A 2013. évi LXXV. törvény és a 197/2013.(VI.13.) Kormányrendelet módosítja fenti jogszabályokat. A törvénymódosítás értelmében 2014. január 1-jétől az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnik, és önkormányzati segéllyé olvadt össze. A törvény felhatalmazása szerint a települési önkormányzatnak legkésőbb 2013. december 31-ig kellett megalkotnia az önkormányzati segély megállapításának, kifizetésének, folyósításának valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41.§ (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a képviselőtestület hatáskörét a jegyzőre ruházza át. Kapospula vonatkozásában a jegyző átruházott hatáskörben járt el a közgyógyellátási jogosultság megállapításáról.

Önkormányzati segély esetén az ellátás megállapításánál figyelembe vehető egy főre számított havi családi jövedelemhatárt az önkormányzat rendeletében úgy kellett szabályozni, hogy az nem lehetett alacsonyabb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-ánál. (öregségi nyugdíj legkisebb összege: 28.500 Ft).

Az aktív korúak ellátása a települési jegyző hatáskörébe tartozott. Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátást, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90 %-a alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona.

Az ellátásnak kétféle fajtája támogatás volt megállapítható:

foglalkoztatás helyettesítő támogatás 22.800 Ft

rendszeres szociális segély. (Az ellátás összege az öregségi nyugdíj összegének, családi jövedelemhatár összegének és a közfoglalkoztatási bér legkisebb összegének függvényében került megállapításra.)

2013. szeptember 1. napjától a közoktatásról szóló törvényből a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet tényének megállapítása a Gyvt. szabályozása értelmében a jegyző feladata. Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében 3 körülményből (szülők alacsony iskolázottsága, alacsony foglalkoztatottsága, illetve a gyermek elégtelen lakókörnyezete) legalább 1 fennáll, halmozottan hátrányos helyzet megállapításához pedig a fentiek 3 körülményből legalább kettőnek kell fennállnia. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása a gyermek részére a köznevelés területén kedvezményeket, támogatásokat, jogosultságokat biztosít.

2015. március 1-jétől:

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1. napjával jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzati segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat a járási hivatalok állapítják meg. Ezek a következők:

- aktív korúak ellátása,

- *időskorúak járadéka,*
- *ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt összegű)*
- *közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)*
- *egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság*

(a hatáskör változás az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg)

Az egyéb támogatások biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett.

A helyi esélyegyenlőségi programok felülvizsgálatának szükségessége

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében kétévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. Utóbbi bekezdés szó szerint:

„(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Kapospula községi Önkormányzat az esélyegyenlőséggel kapcsolatban az alábbi rendeleteket alkotta:

- *Kapospula község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2/2015. (II.24.) számú önkormányzati rendelete fogalmazza meg a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozását.*
- *A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerről szóló 45/2015. (IX.22.)Kt.sz. rendelet a felsőoktatásban részt vevő fiatalok támogatásáról*

Az önkormányzat 2011. április 13-án fogadta el a gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 4/2011. (IV. 13.) számú rendeletet melyben meghatározza a gyermekvédelem helyi rendszerét és az ellátások formáit, szabályait.

Az önkormányzat kinyilvánítja, hogy az általa biztosított és megszervezett szociális gondoskodás célja és rendeltetése az, hogy segítséget nyújtson azoknak, akik életkoruk, egészségi állapotuk, jövedelmi és vagyoni helyzetük folytán problémáik megoldására önerőből nem képesek. A szociális gondoskodás biztosítása érdekében az önkormányzat, valamint annak szervei, továbbá a településen működő oktatási, egészségügyi és civil szervezetek kötelesek együttműködni, a tudomásukra jutott, gondoskodást igénylő problémák megoldását kötelesek kezdeményezni.

A rendelet meghatározza a pénzügyi támogatások és a természetbeni juttatások formáját és a döntési hatásköröket.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A 2014-2020 közötti időszakban jelentős uniós forrás áll Magyarország rendelkezésére. A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt. Ezeket 11 pontban foglalta össze. Az összes tagállamnak a 11 célhoz kell igazítani saját fejlesztési terveit, így mind a 28 ország egy irányba fejlődik majd tovább.

Magyarország a következő hét éves időszakban összesen 7480 milliárd forintot használhat fel. Az összes forrás 60%-át a Gazdaságfejlesztésre fordíthatjuk majd, melynek részét képezi a foglalkoztatottság elősegítése is. Az előző időszakhoz képest másfélszer több forrás jut majd munkahelyteremtésre, háromszor több a kutatás-fejlesztésre és innovációra, energiahatékonyságra és az infokommunikációs szektor fejlesztésére pedig a korábbi dupláját használhatjuk fel. A teljes pénzügyi keret legalább 15 százalékat közvetlenül a kis- és középvállalkozások megerősítésére fordítják majd, és a pályázati rendszerben is több változásra számíthatunk.

Kapospula Község Gazdasági Programját 2014-ig készítette el. A dokumentum olyan prioritásokat határoz meg, amelyek megvalósításával a településen élők helyzete javul, mindez az egyenlő esélyek biztosítását is segíti.

A program prioritásai a következők:

Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekesek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség.

Infrastruktúra fejlesztése: a biztonságos gyalogos közlekedés feltételeinek kialakítása és a felszíni vízelvezetés. Középületek folyamatos felújítása, akadálymentesítése.

Gazdaságfejlesztés: az önkormányzat gazdasági tevékenységének kialakításával segíti a program a településen élők foglalkoztatását.

Közbiztonság fejlesztése, civil szervezetek, alapítvány működésének támogatása.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kapospula a Dombóvári Többcélú Kistérségi Társulás és 2015-től Kapos-menti Terület- és Vidékfejlesztési Társulás tagja valamint megállapodást kötött 2016. január 1-től a csikóstóttósi székhelyű „Kapos-menti Segítő Kéz” Alapszolgáltató Intézménnyel. A dombóvári Térségi Humán Szolgáltató Társulás Kapaszzkodó Alapszolgáltató Központ 2015. december 31. napjával megszűnt.

2015. szeptember 24-én Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a Járási Esélyegyenlőségi Programot, melyet a kapospulai Önkormányzati Képviselő-testület az 53/2015. (X.28.) számon hagyott jóvá.

Az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepciója és a járási szintű esélyegyenlőségi program fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

- Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely teremtési kezdeményezések támogatása.
- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása)
- Közbiztonság, bűnmegelőzés

Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.

Közösségek működése, azok szerepe, részvétele a különböző programokban.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatok gyűjtése elsősorban a nehéz helyzetbe került devizahiteles családokról, a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás. Az adatok nagy részét a TEIR rendszerből, a többit helyi adatgyűjtésből, önkormányzati adatokból, partneri (dombóvári óvoda, iskola, Munkaügyi Kirendeltség) adatforrásokból gyűjtöttük be.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

2011. évi felmérések szerint hazánkban 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá közülük is főként a romák. Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé is. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” forrás: TÁMOP – pályázati kiírás. Ezen meghatározást alapul véve Kapospula község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociálisrászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen, ennek megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ez forintosítva Magyarországon 46.000 forint havi jövedelmet jelent. A fogalmak, mint látható, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak. Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon a 62.000 forintos átlag havi jövedelem, ami az egyfős, a két fős, 3, 4, vagy ennél nagyobb családok esetére is vonatkoztatott átlagos mutató. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki, köztük 850.000 gyermek. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimál nyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A községben élő aktív korú lakosság egy része átmenetileg hosszabb, vagy rövidebb időre álláskereső lesz.

Az utóbbi évek változásait mutatja, hogy 2009-re ugrásszerűen, csaknem duplájára nőtt a gazdasági recesszió eredményeként az álláskereső aránya. A helyzet javulását mutatja, hogy 2010-re már 2,7%-kal csökkent a munkanélküliek aránya. Érdekes a nemek aránya az álláskeresők között, mert az első két esztendőben a férfiak arányszáma kiemelkedően magas, de 2010-re a nemek aránya kiegyenlített. Mindhárom évben az álláskeresők több mint 50%-a 180 napon túli álláskereső.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	321	329	650	19	5,9%	28	8,5%	47	7,2%
2009	319	247	566	31	9,7%	38	15,4%	69	12,2%
2010	313	304	617	34	10,9%	33	10,9%	67	10,9%
2011	274	310	584	30	10,9%	26	8,4%	56	9,6%
2012	294	304	598	29	9,9%	25	8,2%	54	9,0%
2013	310	321	631	23	7,4%	14	4,4%	37	5,9%
2014	307	319	626	23	7,5%	22	6,9%	45	7,2%
2015	308	315	623	21	6,8%	12	3,8%	33	5,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal Önk.

A 2013. évtől kezdődően a munkanélküliek száma ismét csökkenő tendenciát mutat az előző évekhez képest de továbbra is a női munkanélküliek száma magasabb. A munka világába való integráció, a tartósan munkanélküliek számára, a közmunka programoknak köszönhetően csökkentette a munkanélküliek számát az utóbbi két évet tekintve.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	46	71	67	56	67	37	45	33
	%								
20 éves és fiatalabb	fő	2	2	1	2	2	2	1	1
	%	4,3%	2,8%	1,5%	3,6%	3,0%	5,4%	2,2%	3,0%
21-25 év	fő	9	9	13	7	9	8	8	8
	%	19,6%	12,7%	19,4%	12,5%	13,4%	21,6%	17,8%	24,2%
26-30 év	fő	9	10	7	5	6	4	8	7
	%	19,6%	14,1%	10,4%	8,9%	9,0%	10,8%	17,8%	21,2%
31-35 év	fő	6	17	12	10	13	3	12	8
	%	13,0%	23,9%	17,9%	17,9%	19,4%	8,1%	26,7%	24,2%
36-40 év	fő	6	6	7	5	8	4	5	3
	%	13,0%	8,5%	10,4%	8,9%	11,9%	10,8%	11,1%	9,1%
41-45 év	fő	6	12	7	8	7	3	3	2
	%	13,0%	16,9%	10,4%	14,3%	10,4%	8,1%	6,7%	6,1%
46-50 év	fő	2	7	9	5	7	5	4	2
	%	4,3%	9,9%	13,4%	8,9%	10,4%	13,5%	8,9%	6,1%
51-55 év	fő	4	5	5	5	8	5	2	1
	%	8,7%	7,0%	7,5%	8,9%	11,9%	13,5%	4,4%	3,0%
56-60 év	fő	2	3	6	9	7	2	2	1
	%	4,3%	4,2%	9,0%	16,1%	10,4%	5,4%	4,4%	3,0%
61 év felett	fő	0	0	0	0	0	1	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,7%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal Önk.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	18	28	46	8	11	19	44,4%	39,3%	41,3%
2009	31	38	69	20	22	42	64,5%	57,9%	60,9%
2010	34	33	67	21	16	37	61,8%	48,5%	55,2%
2011	30	26	56	17	17	34	56,7%	65,4%	60,7%
2012	32	29	61	16	15	31	50,0%	51,7%	50,8%
2013	23	14	37	15	5	20	65,2%	35,7%	54,1%
2014	23	22	45	8	5	13	34,8%	22,7%	28,9%
2015	14	19	33	7	6	13	50,0%	31,6%	39,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal Önk.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	67	66	133	1	1,5%	2	3,0%	3	2,3%
2009	65	64	129	1	1,5%	2	3,1%	3	2,3%
2010	61	57	118	4	6,6%	1	1,8%	5	4,2%
2011	59	63	122	6	10,2%	1	1,6%	7	5,7%
2012	57	61	118	8	14,0%	3	4,9%	11	9,3%
2013	65	55	120	5	7,7%	3	5,5%	8	6,7%
2014	57	59	116	3	5,3%	3	5,1%	6	5,2%
2015	56	59	115	3	5,4%	4	6,8%	7	6,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal Önk

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alábbi táblázatban jól látszik, hogy az alacsony iskolai végzettségű személyek száma a 2008-as évhez viszonyítva 1 főről nullára csökkent, ez abból adódhat hogy az alacsony iskolázottság miatt az előző években munkanélküliként nyilvántartott személy más ellátásra lett jogosult, vagy azok akik alacsony iskolai végzettségűek elvégezték a téli közfoglalkoztatás keretében megvalósított alapkompétencia-fejlesztés képzést.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott állás keresők száma összesen	A nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	46	1	2,2%	13	28,3%	32	69,6%
2009	69	1	1,4%	15	21,7%	53	76,8%
2010	67	1	1,5%	15	22,4%	51	76,1%
2011	56	0	0,0%	15	26,8%	41	73,2%
2012	61	0	0,0%	14	23,0%	47	77,0%
2013	37	0	0,0%	7	18,9%	30	81,1%
2014	45	0	0,0%	16	35,6%	29	64,4%
2015	31	0	0,0%	14	45,2%	17	54,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal Önk

A felnőttoktatásban résztvevők számáról nem rendelkezünk pontos adatokkal ezért csak feltételezni tudjuk, hogy a munkaügyi hivatal által szervezett tanfolyamokon, képzéseken vettek részt munkanélküliek és pályakezdők.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR KSH

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	n.a.	n. a.	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a
2010	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a
2011	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a
2012	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a
2013	n.a	n.a.	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a
2014	n.a	n.a.	n.a	n. a.	n.a	n. a.	n.a

Forrás: TEIR KSH

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

A települési önkormányzat az aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében közmunkaprogramot szervez, melynek keretében különösen a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő igényjogosult személyek foglalkoztatását kell biztosítani. A foglalkoztatási kötelezettség az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatás biztosításával teljesíthető. A foglalkoztatás megszervezését az önkormányzat másik önkormányzattal létrehozott társulás vagy más szerv útján is végezheti. Közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható

- *a települési önkormányzattal együttműködő;*
- *aktív korú nem foglalkoztatott;*
- *regisztrált álláskereső személy.*

A településen 2012-ben 21 fő, azaz az álláskeresők 40%-a vett részt közhasznú foglalkoztatásban. Kistérségi Startmunka mintaprogram keretében: belvízelvezetés, mezőgazdasági földutak karbantartása és mezőgazdaság program elem, valamint lehetőség volt hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban is részt venni.

A közfoglalkoztatásban is változás történt a 2014. évtől: megmaradt a Kistérségi Start munka mintaprogram, ezen belül két lehetőségre lehet támogatási igényt benyújtani:

- *a helyi sajátosságokra épülő és a*
- *mezőgazdasági mintaprogram*

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban is részt vesz az önkormányzat, itt elsősorban a települési képet javító köztisztasági, park gondozói munkákat végeznek.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	14	2%	0	0%
2011	18	3%	0	0%
2012	21	4%	0	0%
2013	16	3%	0	0%
2014	17	3%	0	0%
2015	21	3%	0	0%

Forrás: Önkormányzat adatai

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településen lévő vállalkozások magas száma ellenére a helyben foglalkoztatott személyek száma igen alacsony. Az egyéni vállalkozók és az őstermelők száma a többi vállalkozáshoz képest magas, jelentős a mezőgazdasággal kapcsolatos vállalkozók, cégek száma. A kereskedelmi és vendéglátóhelyek száma állandónak mondható, itt részben helyi vállalkozók részben dombóvári üzletlánc a foglalkoztató. A munkavállalók a szomszédos városokban helyezkednek el az autóbusz, vasúti közlekedéssel a bejárás megoldott.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparüzési adó	befizetett iparüzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	158	3	2	11	810500	7035218	1	9
2009	162	3	2	10	7178930	9194606	1	11
2010	168	4	2	9	6350000	9604939	1	14
2011	171	2	2	9	7389000	8635341	2	18
2012	164	3	3	9	611000	938000	4	21
2013	112	3	3	9	12191000	11750000	0	0
2014	114	3	3	8	12500000	12300000	0	0

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	5	42	13	12	9	nincs	
Megye-székhely	50	4	90	nincs	nincs	nincs	
Főváros	120	0	nincs	nincs	nincs	nincs	

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	67	66	133	1	1,5%	2	3,0%	3	2,3%
2009	65	64	129	1	1,5%	2	3,1%	3	2,3%
2010	61	57	118	4	6,6%	1	1,8%	5	4,2%
2011	59	63	122	6	10,2%	1	1,6%	7	5,7%
2012	57	61	118	8	14,0%	3	4,9%	11	9,3%
2013	65	55	120	5	7,7%	3	5,5%	8	6,7%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	Első Munkahely Garancia
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	n. a.	

Forrás: helyi adatgyűjtés, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Alacsony a 18–29 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településen nincs képzési lehetőség, erre a járasközpontban van lehetőség a különböző oktatási intézményekben, munkaügy által szervezett tanfolyamokon, átképzéseken. Foglalkoztatási program helyben csak a munkaügyi hivatal által szervezett közfoglalkoztatás formájában valósul meg.

Segítséget jelentett a jövőbeni elhelyezkedésüket tekintve Türr István Képző és Kutató Intézet által szervezett és sikeresen lebonyolított „Újra tanulok” képzési program keretében háztáji növénytermesztés és tartósítás, konyhai kiegészítő és az alapkompentencia-fejlesztés képzéseken részt vett közfoglalkoztatottak számára.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Községünkben saját fenntartású intézményben foglalkoztatott, mélyszegénységben élők és romák nincsenek.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs róla információnk, hogy a falunkban élő munkavállalókat hátrányos megkülönböztetés érné de erre okot adó körülmény sem áll fenn.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Fontos mérőszám egy község lakossága helyzetének megítélésében a szociális ellátások igénybe vételének aránya, melynek tekintetében Kapospula lakossága az országos átlagnál kedvező helyzetben van, bár ha az ezredforduló mutatószámaival hasonlítjuk össze, akkor azt tapasztaljuk, hogy nőtt a szociális ellátásokat igénybe vevők száma.

A 2013. évtől valószínűleg kikerültek az ellátásból, elhelyezkedtek vagy más ellátásra lettek jogosultak:

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	656	2	0,3%
2009	639	5	0,8%
2010	626	6	1,0%
2011	631	1	0,2%
2012	598	3	0,5%
2013	593	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő		fő	%
2008	46		12	26,1%
2009	69		21	30,4%
2010	67		8	11,9%
2011	56		9	16,1%
2012	57		2	3,5%
2013	37		6	16,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

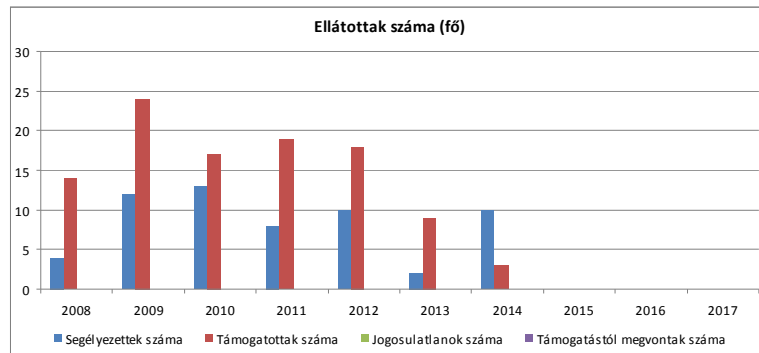
Az aktív korú lakosság szociális ellátásában fontos, de nem a legnagyobb szereppel bír Kapospulában a rendszeres szociális segély.

A települési önkormányzat rendszeres szociális segélyt és foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapít meg annak a személynek, aki az önkormányzat helyi szociális rendeletében foglalt előírásoknak megfelel

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	4	0,6	14	2,13	0	0
2009	12	1,87	24	3,75	0	0
2010	13	2,07	17	2,71	0	0
2011	8	1,26	19	3	0	0
2012	10	1,67	18	3	0	0
2013	2	0,3	9	1,4	0	0
2014	10	1,5	3	0,4	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fentebb említett ellátások megállapítása és folyósítása 2015. március 1-től átkerült a járási hivatalokhoz.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban a 2015. évben 26 személy részesült.

Szociális helyzet mutatói, szociális támogatások, szolgáltatások

Kaspupa Község Képviselő-testülete 2015. február 24-én megalkotta a települési támogatásokról és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 2/2015.(II.24.) sz. önkormányzati rendeletét, mely részletesen tartalmazza az igényelhető támogatások típusait, jogosultsági feltételeit.

A rendelet alapján jelenleg igényelhető támogatási formák:

- *rendkívüli települési támogatás*
- *lakásfenntartási támogatás*
- *ápolási támogatás*
- *gyógyszertámogatás*
- *születési támogatás*
- *temetési támogatás*

Rendkívüli települési támogatás annak a szociálisan rászorult személynek állapítható meg létfenntartási gondok enyhítésére, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegét, egyedül élő ill. gyermekét egyedül nevelő szülő esetén annak 150 %-át. A települési támogatásban ugyanazon személy egy naptári éven belül legfeljebb három alkalommal részesülhet. A támogatás legkisebb összege 5000 Ft, legmagasabb összege 15000 Ft lehet.

A lakásfenntartási települési támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által életvitelszerűen lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik – úgy, mint villanyáram, víz, gáz, csatornahasználat és szemétszállítási díj, tüzelőanyag költségei – viseléséhez nyújtott pénzbeli ill. természetbeni támogatás – 6 hónap időtartamra.

Lakásfenntartási települési támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át, és a háztartás összjövedelme és a rendszeres kiadások aránya meghaladja a háztartás összjövedelmének 30 %-át.

A települési lakásfenntartási támogatás havi összege: 2500 Ft.

Ápolási támogatás annak a szociálisan rászoruló személynek nyújtható, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának otthoni ápolását, gondozását végzi. A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a kérelmező kereső tevékenységet maximum csak 4 órában végezhet és a családjában az egy főre számított jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj 200 %-át, egyedül élő esetében a 250 %-át.

Az ápolás támogatás havi összege 20.000 Ft időtartama egy év.

Gyógyszertámogatás annak a szociálisan rászoruló személynek adható, aki a Szoc. tv. szerinti közgyógyellátásra nem jogosult de gyógyszerköltsége olyan magas, hogy azt életfenntartása veszélyeztetése nélkül nem képes viselni. A támogatás megállapításának feltétele, hogy a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, egyedül élő esetén 200 %-át és orvosi vényre felírt havi gyógyszerköltsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25 %-át, valamint jogosult és családja vagyonnal nem rendelkezik.

Születési támogatásban részesít a képviselő-testület minden a gyermek születésének időpontjában Kospula község Önkormányzata közigazgatási területén lakcímmel rendelkező és ott életvitelszerűen élő személyt, akinek gyermeke születik. Ugyanazon gyermek után csak egy személy jogosult a támogatásra. A kérelemhez csatolni kell a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, a kérelmet a születést követő 30 napon belül kell benyújtani ezen határidő elmulasztása jogvesztő. A támogatás összege gyermekeként 50 000 Ft.

Temetési támogatás állapítható meg azon közeli hozzátartozó részére, aki Kospula Község Önkormányzat közigazgatási területén legalább egy éve bejelentett lakóhellyel rendelkezik és a meghalt személy eltemetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles ill. tartásra köteles hozzátartozó volt ugyan de a temetési költségek viselése saját ill. családja életfenntartását veszélyezteti és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének négyszeresét nem haladja meg. A megállapított temetési települési támogatás összege: 30.000 Ft. A kérelemhez csatolni kell a halotti anyakönyvi kivonatot és a kérelmező vagy az egy háztartásban élő családtagja nevére kiállított számlák eredeti példányát,

Aktív korúak ellátása

(jogszályi háttér: 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (a továbbiakban: Szt.), 33.§-37/C.§, az átmeneti rendelkezések vonatkozásában: 134.§, 134/B.§)

Az aktív korúak ellátása az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeknek nyújtott ellátás, amely olyan személyeknek állapítható meg, akiknek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90%-a (25 650 Ft) alatt van, és a családnak nincs a törvényi értékhatárt meghaladó vagyona. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A jelenleg jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 1-től a járási hivatal hatáskörébe került. Ettől az időponttól kezdődően az ellátással kapcsolatos ügyek intézésére a járási hivatal jogosult. A kérelmeket továbbra is be lehet nyújtani a polgármesteri hivataloknál, amelyek azt továbbítják a járási hivatalok részére.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás szabályaiban nincs változás azon kívül, hogy a támogatást a járási hivatal állapítja meg.

A támogatás havi összege – 2014-hez hasonlóan – 22 800 Ft.

Rendszeres szociális segély nevű ellátás 2015. március 1-től megszűnt. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhetnek jogosultságot.

Az új rendszer bevezetésének lépései a következők voltak:

- A jelenleg rendszeres szociális segélyre jogosult személyek ellátásra való jogosultságát a jegyző 2015. január 1. és 2015. február 28. között felülvizsgálta.*
- A felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban megállapította, hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen ellátásra lesz jogosult.*
- Automatikusan, az új egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lesznek jogosultak azok a személyek, akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják.*

- Ha vállalják a foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz kapcsolódó együttműködési kötelezettséget (álláskeresőként való nyilvántartásba vétel, együttműködés a munkaügyi központtal), akkor foglalkoztatást helyettesítő támogatást kaphatnak a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltők, és azok, akik az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján jogosultak jelenleg rendszeres szociális segélyre.
- Ha a nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek alapján rendszeres szociális segélyre jogosult személy az együttműködést nem vállalja, akkor az aktív korúak ellátására való jogosultságát meg kell szüntetni.

Az újonnan bevezetendő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT) összegét a rendszeres szociális segély összegére vonatkozó szabályok alapján kell kiszámítani, egyedül a családi jövedelemhatár összege változik:

Az EGYT havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át. (A nettó közfoglalkoztatási bér 90%-a, tehát az EGYT maximuma 2015. évben 46 662 Ft.)

A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 92%-ának szorzatával. (2015. február 28-ig az önm. 90%-áig kellett kiegészíteni a család jövedelmét. Az új szabályok szerint egy egyedülálló személy esetében a családi jövedelemhatár összege 26 220 Ft, mert a fogyasztási egység arányszáma:1, az önm. 92%-a: 26 220 Ft.)

Az Szt. 2015. február 28-ig hatályos 37/A. § (1) bekezdés alapján rendszeres szociális segély akkor állapítható meg és akkor folyósítható – kivéve az egészségkárosodásuk okán ellátásban részesülő személyeket – ha a személy nyilatkozatában vállalja az együttműködési kötelezettséget a települési önkormányzat által erre kijelölt szervvel. Az Szt. alapján az együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat elsősorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

A rendszeres szociális segély ellátórendszerből történő kivezetésével megszűnik a családsegítés szerepe az aktív korúak ellátásában részesülők együttműködési kötelezettségének biztosításában. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult ellátotti kör részére speciális élethelyzetük miatt nem került előírásra együttműködési kötelezettség. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek pedig az állami foglalkoztatási szervvel kötelesek együttműködni.

A települési önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-áig kellett megalkotnia.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szociális szolgáltatásokat érintő módosítások

- Az intézményi térítési díj szabályainak változása
- A támogatott lakhatás szabályainak módosítása
- Belépési hozzájárulás bevezetése a tartós bentlakást nyújtó szociális intézményekben
- Az intézményi jogviszony megszüntetésére vonatkozó szabályok módosítása
- A területi lefedettséget figyelembevevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás szabályainak módosítása
- Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás működésének racionalizálása
- Lakóotthoni átalakulás kötelezettségének hatályon kívül helyezése
- Támogatott lakhatás célcsoportjainak változása
- Térítési díj visszamenőleges megállapítása kivételes esetben
- Jogorvoslati rend pontosítása
- A falu és tanyagondnoki szolgáltatás egyes szabályainak módosítása
- A 150 fős korlátra vonatkozó szabályok
- Egyházi kiegészítő támogatás megtérítésére vonatkozó szabály pontosítása
- Jelzálogjog bejegyzés szabályának pontosítása

Az Szt.-hez kapcsolódó kormányrendeletek legfontosabb változásai :

- **A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet módosításai**
- **A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről**
- **A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet módosításai**
- **A támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet módosításai**
- **Az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet módosításai**
- **A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról, valamint a szakmai irányítása alá tartozó rehabilitációs szakigazgatási szervek feladat - és hatásköréről szóló 95/2012. (V. 15.) Korm. rendelet módosításai**
- **Az Szt.-hez kapcsolódó miniszteri rendeletek legfontosabb változásai**
- **A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet módosításai. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításai**
- **A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet módosítása**

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A község infrastrukturális feltételei kedvezőek. Ivóvíz a lakások 100%-ban van, gáz hálózat a község teljes területén kiépített bekötöttségi arány 80 %. Szennyvízcsatorna lefedettség 98% a településen a rákötött lakások arányában. A belterületi önkormányzati utak felújítása, illetve aszfaltozása folyamatosan történik, ütemezve. A beépült utcák aszfaltozására az önkormányzat beruházásában kerül sor a gazdasági terv szerint, arányuk a község úthálózatának 90%-a. Egy-egy lakásban átlag 2,56 fő él.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	352	0	1	n.a	0	n.a	0	n.a
2009	352	0	1	n.a	0	n.a	0	n.a
2010	354	0	1	n.a	0	n.a	0	n.a
2011	357	0	1	n.a	0	n.a	0	n.a
2012	357	0	1	n.a	0	n.a	0	n.a
2013	357	0	0	n.a	0	n.a	0	n.a
2014	357	0	0	n.a	0	n.a	0	n.a

Forrás: önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Kaposulában az önkormányzat tulajdonában van 1 kertes családi ház, mely a 2012-es évet megelőző időszakban a mindenkori helyi körzeti megbízott lakhatását szolgálta. Jelenleg a közfoglalkoztatásban résztvevő dolgozók pihenőhelye.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatásra vonatkozó igény a lakosság részéről nem merült fel.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt ingatlan Kaposulában nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatási feltételeket a települési lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A települési lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától. A települési lakásfenntartási támogatásban 2015-ben csupán 3 fő részesült, a többi személy a járási hivataltól kapott ellátást. Adósságcsökkentési támogatás ellátási forma nincs.

3.4.3. számú táblázat – Települési támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	19	0
2009	17	0
2010	10	0
2011	23	0
2012	26	0
2013	21	0
2014	18	0
2015	3	0

Forrás: Önkormányzati adatok

f) eladósodottság

Az önkormányzatnak nincs tudomása olyan családról, aki túlzott eladósodottság miatt ingatlanát elvesztette, vagy kilakoltatása folyamatban van.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületen, nem lakóövezetben 2 lakás található, ezekben külföldi állampolgárok élnek, víz-áramszolgáltatás megtalálható, megközelítése kiépített pormentes úton lehetséges. A közösségi közlekedés, közszolgáltatás megoldott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Kospula községben szegregátum nem alakult ki.

a) a telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (4) határozza meg, hogy az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások kötelezően ellátandó feladata az önkormányzatnak. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Kospulában a háziorvosi szolgálat vegyes ellátást biztosít felnőttek és gyermekek részére. A fogorvosi alapellátás és az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás a dombóvári székhelyű fogorvossal és a dombóvári kistérségi társulással kötött feladat ellátási szerződés keretében valósul meg.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok

Az egészségügyi ellátást helyben egy vállalkozó házi orvos látja el. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás. Kospulában a lakosság 88%-a adta le betegkártyáját a háziorvosnak. A vállalkozó házi orvos egy

főt foglalkoztat ápolónő-asszisztensi feladatok ellátásában. A háziiorvosi körzethez tartozik Attala település is.

A fekvőbeteg ellátást 50 km-en belül 4 kórház is biztosítani tudja. Járóbeteg szakrendelésre és kórházi ellátásra általában a dombóvári Szent Lukács EÜ. Nonprofit Kft. kórház-és rendelőintézetbe utalják be a betegeket, de szükség esetén Pécsen és Kaposváron illetőleg Mosdóson is igénybe vehetik a szakellátást. Az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Háziiorvosi Központi Ügyeleti feladatokat külön megállapodás alapján biztosítják.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az életminőség javítását szolgáló egészségügyi intézkedések biztosításával egyetért a lakosság nagyobb része. A községben biztosítottak a család és nővédelmi gondozás, az ifjúság-egészségügyi ellátás.

A szűrővizsgálatokat különböző intézményekben, vagy a háziorvos által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe a község lakói. Átlagosan a részvételi arány egy-egy szűrővizsgálaton közel 10%. A nők körében végzett emlőszűrések és méhnyak-szűrések elfogadottsága igen eltérő. Emlőszűrésen az érintettek 30%-a megjelenik, míg méhnyak-szűrésen 45%-a a lakosságnak vesz részt.

A betegségek megelőzésének fontos formája a szűréseken való részvétel ösztönzése, és a felvilágosító tevékenység kiterjesztése. Az egészségnapok szervezése számos kisebb szűrésre ad lehetőséget (vércukor, koleszterin, csontritkulás stb.). Az önkormányzatnak és a helyi civil szervezetnek („Szívvel – Kedvvel – Lélekkel Egyesület,,) közalapítványnak hasznos szerepet vállalniuk az 50 év feletti nők körében a méhnyak rák és a mellrák megelőzését szolgáló szűrővizsgálatok népszerűsítésében.

A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy maradnának ki állampolgárok a védőoltásból.

Összességében megállapítható, hogy Kospula lakosságának egészségi állapota jó, az ellátórendszer kiépített, a településen hozzáférhető.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Szerencsés helyzetben van Kospula hiszen Dombóvár-Gunaras gyógyfürdő alig 15 km-re helyezkedik el a településtől. Számos lehetőség van a mozgásszervi, reumatológiai, fejlesztő és rehabilitációs ellátások igénybevitelére.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen közétkeztetésre van lehetőség egy üzemi étkeztetéssel foglalkozó vállalkozó bevonásával, aki minden korosztály számára ill. cukorbeteg részére is főz, és 2015. nyarától az önkormányzat szociális étkeztetést biztosít az arra rászorulóknak részére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az egészségmegtartást támogató, sportolásra lehetőséget biztosító infrastruktúra folyamatos fejlesztése a községben szintén előremutató. Kospulában van sportpálya, működik a lovagoltatás egy helyi vállalkozó révén, van íjász klub, sétára alkalmas parkok, sétányok. A kerékpárút kiépítésére nagy szükség lenne.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kospula község Önkormányzata a 2/2015. (II.24.)önk. r. alapján az alábbi személyes gondoskodási formákat biztosítja:

Tanyagondnoki szolgálat : célja a településen élők esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások

kiépítésének elősegítése, a település szolgáltatási funkcióina kibővítése, közösségfejlesztés, valamint jobb életminőség elérése.

Étkeztetés: a szociálisan rászorult személy:

- aki 60 éven felüli vagy mozgásában korlátozott,
- krónikus vagy akut beteg,
- fogyatékosági támogatásban részesül,
- pszichiátriai vagy szenvedélybetegsége miatt önmaga ellátására csak részben képes,
- hajléktalan vagy lakhatási körülményei meleg étel elkészítését nem teszi lehetővé

Házi segítségnyújtás: a képviselő-testület házi segítségnyújtás keretében gondoskodik

- az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,
- a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről valamint szenvedélybetegekről akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- azokról a személyekről akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszaillesztés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás biztosítása a Dombóvár Térségi Humán Szolgáltató Társulás útján történt 2015. december 31. napjáig. Ezen feladatokat 2016. január 1-től a „Kapos-menti Segítő Kéz Alapszolgáltató Intézmény” látja el.

A dombóvári családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat az önkormányzattal évente legalább egy alkalommal átfogó értékelő ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat továbbá

- Önkormányzat jegyzője
- önkormányzat szociális ügyintézője
- Községi Védőnő
- Gyermekjóléti Szolgáltató
- Családsegítő
- Rendőrség képviselője

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A szociális alapszolgáltatások közé a tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás tartozik. Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk miatt.

Kapospulában az étkeztetést, házi segítségnyújtást 2015. évtől 8 fő, étkeztetést 35 fő vett igénybe.

Jelzőrendszeresházi segítségnyújtás formájában 8 fő helyzetét könnyíti a községi önkormányzat. A szolgáltatást igénybe vevők között a nők aránya magas, 99%.

Ápolási díj megállapítása 2013. január 1-től a járási hivatalok hatáskörébe került.

A képviselő-testület helyi rendeletben szabályozza szociálisan rászoruló személyeknek adható ápolási támogatás feltételeit:

Ápolási támogatás annak a szociálisan rászoruló személynek nyújtható, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának otthoni ápolását, gondozását végzi. A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a kérelmező kereső tevékenységet maximum csak 4 órában végezhet és a családjában az

egy főre számított jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj 200 %-át, egyedül élő esetében a 250 %-át.

Az ápolás támogatás havi összege 20.000 Ft időtartama egy év.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	7
2009	1
2010	3
2011	9
2012	8
2013	7
2014	9
2015	9

Forrás: Önk., Járási Hivatal

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Erre vonatkozóan adatok nem állnak rendelkezésre, a lakosságtól panasz, bejelentés nem érkezett.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

2013. január 1-től a járási hivatal állapítja meg a jogosultságot:

Természetbeni juttatások közül a legnagyobb mértékű a közgyógyellátás. A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) állítható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerek gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre. Közgyógyellátásban a településen 25 fő részesült.

3.6.2. számú táblázat- Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	36
2009	46
2010	31
2011	43
2012	25
2013	47
2014	50
2015	37

Forrás: TEIR, KSH, Önkormányzati adatok, TMKH Dombóvári Járási Hivatal

2015. március 1-től a járási hivatal hatáskörében állapítja meg az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást annak a rászoruló személynek, aki a Szoc. törvényben meghatározott feltételeknek megfelel. 2015-ben 4 személy részesült ebben a támogatási formában.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi szinterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosításával.

A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába.

A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a község békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Minden évben hagyományosan megrendezésre kerülnek különböző kulturális, gyermek, sport és egyházi programok. Ezek jelentős részét az önkormányzat szervezi, a helyi alapítvány támogatásával. A programokban közreműködnek a helyi vállalkozók, civil szervezetek, intézmények, sport egyesületek, egyház. Mindenképpen közösség építő szerepük van ezeknek az eseményeknek, amelyek mindig valamilyen ünnepi alkalomhoz kötődnek. A rendezvényeken a település lakosai 40-45 %-os arányban vesznek részt. Vannak kiemelten magas látogatottságú rendezvények is ilyen pl. a gyermeknap, szüreti falunap, karácsonyi műsor.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nincs konfliktus az etnikai hovatartozásból eredően.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Önkéntes munka szervezésében valósult meg a külterületi önkormányzati utak melletti árkokból történő hulladék szedése, a falunapokon sátorállításban is közreműködik a lakosság, az adventi koszorú építésénél is jelen vannak. Adományozás tekintetében elmondható, hogy a Kapospolai Közalapítványt minden évben szép számmal támogatják.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben magyar nemzetiségű állampolgárok élnek, így nemzetiségi önkormányzat, közöttük roma nemzetiségi önkormányzat nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

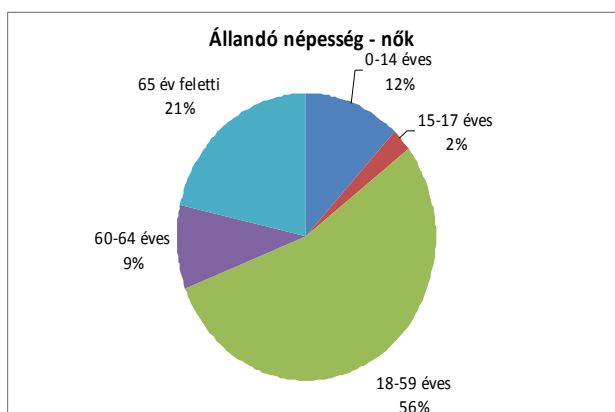
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	Közfoglalkoztatás kiszélesítése. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása

A felülvizsgálat során a helyzetelemzésben feltárt új problémák nem merültek fel, így új fejlesztési lehetőségek keresésére sem került sor.

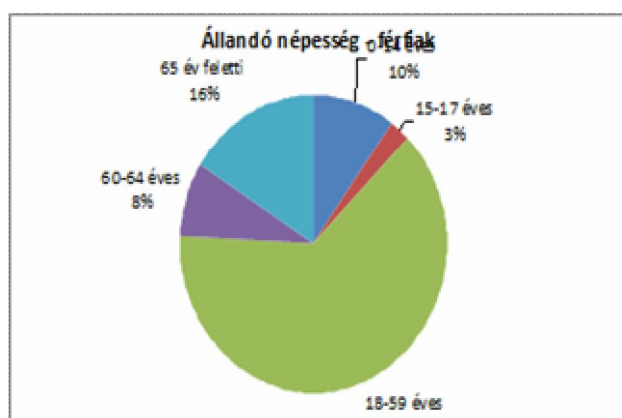
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A Kospulában élők korösszetétele hasonló a megyei és az országos átlagokhoz. A 19-64 év közöttiek száma (572 fő) az összes lakos 67%, ami átlagosnak mondható, a 0-18 év közöttiek (114 fő) 13%-a és a 65 év feletti (160 fő) 19%-a. Az arányokat nézve 100 kiskorú (18 év alatti) lakosra 140 (65 év feletti) idős ember jut amely emelkedő tendenciát mutat a 2013. évhez viszonyítva. Ez is a település elöregedését mutatja.

Forrás: önk.

Forrás: önk.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

2013. szeptember 1-jétől a jegyző hatáskörébe tartozik - a jogszabályban meghatározott körülmények fennállása esetén - a HH és a HHH- helyzet megállapítása – mely a szülő kérelmére, annak nyilatkozata alapján történik.

A fenti változások nyomán csökkent a HHH-s tanulók száma, jelenleg egy fő sem , ami pályázati lehetőséget nem eredményez.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	1
2009	0	0	1
2010	0	0	4
2011	1	0	5
2012	1	1	4
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0

Forrás: önkormányzati adatok

A községben a lakosság általános szociális helyzete befolyásolja a gyermekek fejlődését. Kaposulában a felnőtt lakosság átlagos szociális helyzetű, a gyermekek helyzetéről ugyanez mondható el. A községnek intézkedést nem kellett hozni a gyermek életének javítása érdekében. **Hátrányos helyzetükről a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő szülők nem nyilatkoztak ezért feltételezhető, hogy a nyolc általánosnál magasabb iskolai végzettségűek.**

A családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítani kell, a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz. Továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését. A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben lévő családokat segítő szolgáltatásokat.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

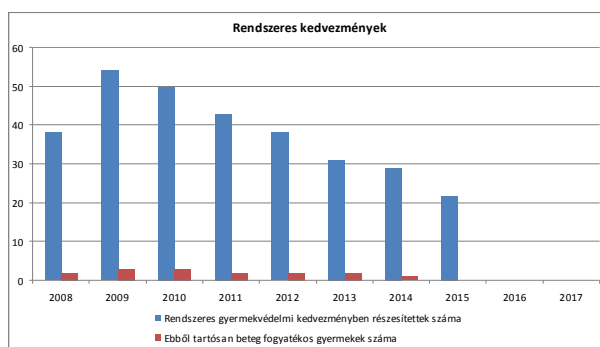
Abban a családban, ahol a szociális helyzet indokolttá teszi, a családokat rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítik. 38 fő részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (ebből 2 fő tartósan beteg) ami a gyermekek 29 %-t érinti. Óvodáztatási támogatásban és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban nem részesült egy család sem, mivel nem kérelmezték ezeket az ellátásokat.

A 2013. évtől csökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma, a tartósan betegek pedig kikerültek ebből az ellátásból. A 2008-as évektől kezdődően csökkenő tendenciát mutat a kedvezményben részesítettek száma.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	38	2	0		0
2009	54	3	0		0
2010	50	3	0		0
2011	43	2	0		0
2012	38	2	0		0
2013	31	2	0		0
2014	29	1	0		0
2015	22	0	0		0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Ingyenes tankönyv ellátásban a jogszabály szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy szakorvos által igazoltan tartósan beteg, fogyatékos, vagy 3 vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermek részesül.

A 2013/2014. évi tanévtől kezdődően – alanyi jogon - ingyenes tankönyvre jogosultak az 1. és a 2. osztályos tanulók – felmenő rendszerben.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kaposulában jelenleg nem működik iskola, óvoda és bölcsőde, valamint családi napközi. Az óvodások, alsó- és felső tagozatos gyermekek a szomszédos Dombóvárra járnak be. Mivel a városban több iskola és óvoda is működik (egyházi és gimnázium, szakiskola,) így az étkeztetés adatait attól az intézményből szereztük meg ahová az önkormányzat feladat ellátási szerződéssel rendelkezik. Ezek az adatok nem pontosak, a közép fokú intézményektől nincs adatunk de megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak 100 %-os arányban részesülnek valamilyen kedvezményes óvodai vagy iskolai juttatásban.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	7	16	13	29	0	0
2009	19	23	7	30	0	0
2010	16	22	7	29	0	0
2011	7	29	11	36	0	0
2012	5	11	7	22	0	0
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Kaposulában minden gyermek magyar állampolgárságú, állampolgárság nélküli gyermekről nincs tudomásunk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Kaposulában nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezet ezért ebben élő gyermekek sincsenek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Kaposula községben önálló védőnői körzet van, melyhez Attala község tartozik. Üres védőnői státusz nincs, a gyermek létszám előző évekhez viszonyítva csökkenő tendenciát mutat. Ez csak abból a szempontból jelent pozitívumot, hogy egy gyermekre több időt tud fordítani a védőnő, a családlátogatások száma, az esetleges problémák megoldására fordított több idő rendelkezésre áll.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	29
2009	1	24
2010	1	23
2011	1	18
2012	1	16
2013	1	19
2014	1	20
2015	1	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Kaposulában vegyes háziiorvosi körzet van amely azt jelenti, hogy gyermek és felnőtt ellátás tartozik bele. Minden nap van orvosi rendelés, a védőnő minden héten tart tanácsadást és terhes gondozást a településen. Mindezek ellenére a községben úgy alakult az 1980-as évek óta, hogy a szomszédos Dombóvár városban lévő gyermekorvoshoz viszik a gyermekek döntő többségét. Mivel szabad orvos választás van így pár család egyéb Dombóváron rendelő gyermekorvoshoz viszi a gyermekét magánrendelésekre. A dombóvári kórház-és rendelőintézetben vehető igénybe szakellátás illetve a megyeszékhelyen Szekszárdon. Összességében elmondható, hogy a gyermekek egészségügyi ellátása jó, minden ellátást a település 50 km-es körzetében igénybe tudnak venni, amely Dombóváron nincs.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Háziiorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	363	117	33
2009	0	347	108	38
2010	0	317	107	39
2011	0	302	112	31
2012	0	324	109	40
2013	0	307	114	30
2014	0	374	101	34
2015	0	380	107	33

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi -szociális -oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	n.a	n.a
2009	0	0	n.a	n.a
2010	0	0	n.a	n.a
2011	0	0	n.a	n.a
2012	0	0	n.a	n.a
2013	n.a.	n.a.	n.a	n.a
2014	n.a.	n.a.	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0
2013	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nincs bölcsőde és nem működik családi napközi de akinek szükséges az Dombóváron igénybe tudja venni. Erre vonatkozó adat nem áll rendelkezésünkre.

Kaposulában jelenleg nem működik óvoda, a gyermekeket a dombóvári óvodákba viszik a szülők. A városban több óvoda is van, községünk számára feladat-ellátási szerződés keretében kijelölt óvoda rendelkezik megfelelő speciális ellátással. Pontos adat arra vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre, hogy hány kisgyermeket nem íratnak be a szülei és közülük hány hátrányos helyzetű. Azonban a demográfiai mutatók szerint a 3 éves korú kisgyermek is járhat már óvodába. Vannak beszédzavarral küzdő kisgyermek is az intézményben, arányuk csekély, megsegítésükre utazó logopédust alkalmaz az intézmény. Megnyugtató viszont az a tény, hogy a tanulási problémákat nagyon korán diagnosztizálja, és szinte azonnal elkezdik ezeknek a gyerekeknek a fejlesztő felkészítését az intézmény.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti szolgáltatást a településen 2012-ben 3 főtt vett gondozásba, az elmúlt évekhez képest nem változott lényegesen a szám. Mind a három esetben drog problémák miatt kellett a gyermekjóléti szolgálat munkatársának beavatkoznia. A probléma sajnos nem helyi sajátosságú, országos problémát jelent. Eddig még nem kellett ezzel a problémával szembesülni Kaposulában de az idevándorolt családok némelyikében és a községből a környező városokba – Dombóvár, Kaposvár, Pécs – járó főleg középiskolás tanulók között terjed a drog használat. Ez elsősorban az egyébként is magatartási zavarokkal küszködő gyermekeknél jelent gondot, de a fiatal felnőtteknél is jelen van, ahol a családban élő további kiskorút is veszélyeztetheti.

e) gyermekvédelem

A településen nem jellemző a gyermekek veszélyeztetettsége, az összes gyermeklétszámhoz viszonyítva 0,7 %-os arányt érint. 1 gyermek és családjának életébe 2011-ben azonban hivatalosan is be kellett avatkozni, az önkormányzatnak védelembe vételéről kellett dönteni. A kiváltó okok és körülmények megszűnése után az eljárást megszüntettük.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás a gyermekek életminőségét is pozitívan befolyásolja.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézményeknek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Dombóváron az iskolák által szervezett sport- és szünidős programokon minden kapospolai gyermek részt tud venni. A helyi néptáncsoport heti két alkalommal nyújt szabadidős elfoglaltságot a gyermekek részére, ide bármikor lehet csatlakozni.

2015-től – köszönhetően a kulturális közfoglalkoztatás keretében történt létszám bővítésnek – a gyermekek részére az iskolai évközi szünidőben heti programmal készült az önkormányzat: sütés-főzés, kézműves foglalkozások. Emellett a helyi klub könyvtárban jól felszerelt informatikai eszközökkel és könyv újdonságokkal, társasjátékokkal várják a gyermekeket heti két alkalommal.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Nyári gyermekétkeztetésre 2010-ben pályázatot nyújtott be az önkormányzat melyet meg is nyert. Mivel igény nem volt rá, a pályázatot vissza kellett mondani.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés, egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése nem történt.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Művelődési Házban működő könyvtár számos programot kínál a gyermekek részére. Remekül felszerelt játék állománnyal rendelkezik, lehetőség van az internet használatra, interaktív játékok használatára. Folyamatosan bővül a könyvállomány, minden korcsoport talál kedvére való olvasni valót.

Az önkormányzat csatlakozott a A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez a felsőoktatásban részt vevő fiatalok támogatásához. A 2016/2017. tanévtől a kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő felsőoktatásban részt vevő tanulók, a tanév ideje alatt 4000 Ft ösztöndíj támogatásban részesülhetnek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Dombóváron a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott iskolában integrálódtak be a sajátos nevelési igényű tanulók, ez rendelkezésre áll a kapospolai tanulók részére is. A szülők dönthetnek, hogy mely iskolát kívánják igénybe venni, a gyermek érdekeit szem előtt tartva.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Kaposzulában 2012. óta nem működik óvoda, a táblázatban szereplő adatok a dombóvári Erzsébet Óvoda adatai alapján kerültek kitöltésre, mivel ezzel az intézménnyel kötött az önkormányzat feladat ellátási szerződést.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		0	
Hány településről járnak be a gyermekek		4	
Óvodai férőhelyek száma		25	
Óvodai csoportok száma		4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		6.30-17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )		5 hét	
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		8	0
Gyógypedagógusok létszáma		0	0
Dajka/gondozónő		4	0
Kisegítő személyzet		3	0

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

2012. június 30-ig működött a kapospolai óvoda. Az adatokból megállapítható, hogy a maximális férőhelyet 2009-ben töltötték be, ekkor volt a legmagasabb az óvodáskorúak száma. Sajnos minden évben voltak olyan családok akik nem éltek a helyben lévő óvoda lehetőségével és a szomszédos Dombóvárra írták be gyermeküket. Az óvoda összevont csoporttal működött, 1 fő diplomás óvodapedagógus, 1 fő középfokú óvodapedagógus, 1 fő dajka és 1 fő kisegítő látta el a munkát. A megszűnés oka az, hogy a 2012/2013-as tanévre nagyon alacsony volt a beiratkozás, kevés gyermek járt volna óvodába.

2013. évtől kezdődően a szülők választhattak óvodát gyermekeik részére, Dombóváron több óvoda is rendelkezésre áll. A beiratott gyermekek intézmények közötti megoszlásának létszámáról ezért nincs információnk.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	24	1	25	1	22	0
2009	25	1	25	1	23	0
2010	20	1	25	1	19	0
2011	18	1	25	1	17	0
2012	23	1	25	1	8	0
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az iskolás gyermekek Dombóvárra járnak iskolába. 2012. december 31-ig intézményfenntartó társulás formájában látta el az önkormányzat ezt a feladatát.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 74.§ (1) bekezdése alapján 2013. január 1-jétől „az állam gondoskodik - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a köznevelési alapfeladatok ellátásáról”. A Kormány a Klebelsberg Intézményfenntartó Központról szóló 202/2012. (VII.27.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése c) pontjában az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervként, ennek keretében az állami fenntartású köznevelési intézmények (a továbbiakban: intézmény) fenntartói jogai és kötelezettségei gyakorlására 2013. január 1-től a KIK-et jelölte ki.

A szülők az állami fenntartású, egyházi fenntartású és 8 osztályos gimnázium közül választhatnak gyermekeik beíratása szempontjából. Mivel a diákok létszáma megoszlik az egyes intézmények között ezért a létszámadatok nem állnak rendelkezésre.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	26	11	37	26	70,3%
2011/2012	13	15	28	13	46,4%
2012/2013	18	14	32	18	56,3%
2013/2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014/2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Tankerület, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	5	9	1	1	2	4
2011/2012	4	4	8	1	1	2	5
2012/2013	4	4	8	1	1	2	4
2013/2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014/2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Tankerület, önkormányzati adatgyűjtés

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Kaposulának nincs érintettsége ebben, amíg működött az óvoda hátrányos megkülönböztetés nem volt.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	6	100
2011/2012	5	100
2012/2013	4	100
<i>2013/2014</i>	<i>n.a.</i>	<i>n.a.</i>
<i>2014/2015</i>	<i>n.a.</i>	<i>n.a.</i>

Forrás: Intézményfenntartói, tankerületi adatok

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs az önkormányzatnak erre vonatkozó adata.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
fiatalkori bűnelkövetés, közlekedési szabálytalanságok	szülő, iskola, környezet együttes odafigyelése, jelzőrendszer működése, felvilágosítás a helyi körzeti megbízottal közösen
drogfogyasztás felbukkanása,	Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismeretek beépítése a szervezett szabadidős programokba
<i>A kiemelkedő képességű gyermekek továbbtanulásának támogatására nincs lehetőség</i>	<i>Ösztöndíjrendszer kialakítása megvalósult</i>

A felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a 2013-ban feltárt problémák közül a kiemelkedő képességű gyermekek továbbtanulási támogatása 2015. évtől megoldottá vált, a többi probléma továbbra is fennáll.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	438	408	846	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	53	40	93	57%	43%
15-17 éves	11	10	21	52%	48%
18-59 éves	245	253	498	49%	51%
60-64 éves	42	32	74	57%	43%
65 év feletti	96	64	160	60%	40%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 52 %-a nő (438 fő);
- a női lakosok több mint fele 18-59 éves tehát aktív korú (245 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülők aránya: 55%;
- közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya: 70%;
- a nyugdíjas nők aránya 30%.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességben belül helyi szinten jól mutatja, hogy a nők átlagos életkora a férfiakéhoz viszonyítva csökkent. Az állandó népességben belül a nők aránya a vizsgált időszakban csökkent.

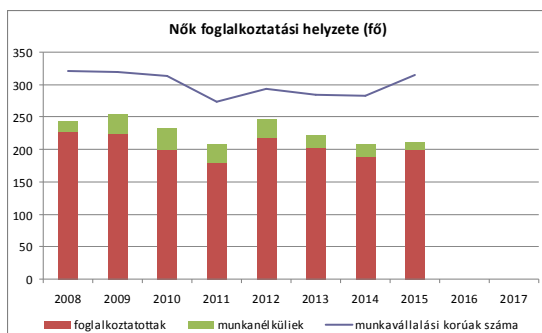
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak. Az álláskereső népesség között a nők aránya alacsony. Álláskeresési támogatásban egyikük sem részesül, de közhasznú munkában a férfiakhoz hasonló mértékben vesznek részt.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Községünkben nincs foglalkoztatást segítő képzési program kifejezetten nők részére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánossal alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	18	1	12	0	2	2	1	0
2009	32	1	17	5	2	2	4	1
2010	37	1	14	10	4	4	3	1
2011	27	0	14	7	3	3	0	0
2012	31	0	15	12	2	2	0	0
2013	21	0	8	11	1	0	0	0
2014	20	0	6	8	0	2	3	0
2015	16	0	5	7	0	3	1	0

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Kaposulában magas a csak 8 általánossal rendelkező munkanélküli nők aránya. A 2008-as évhez képest kisebb emelkedést követően csökkent, a 2010. – 2011. években stagnált, majd ismét emelkedett a számuk. Az alacsony iskolai végzettség, a szakmai ismeretek hiánya, jelentősen megnehezíti a munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeit, legtöbb esetben közfoglalkoztatásban tudnak részt venni. Problémát okoz, hogy a mezőgazdasági idénymunkát végzőkre is kevesebb igény mutatkozik. Ezen nők nagy része „háztartásbeliként” él, alkalmi takarításból, a háztáji termékek értékesítéséből próbál jövedelemre szert tenni.

Az alacsony iskolai végzettségű nők száma mára majdnem a felére csökkent, ennek oka az, hogy kikerültek ebből az ellátási formából és nyugellátásra (egyéb nyugdíjszerű ellátásra) váltak jogosulttá.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők bérezésével kapcsolatos információink nincsenek, de feltételezhető, hogy a jövedelemarányok a régióban jellemző mértékben eltérőek Kaposulában is, a nők kárára. Az alacsony foglalkoztatási státuszban a nők fizetése nem olyan nagymértékben tér el, mint a magasabb iskolai végzettséget megkívánó állásokban.

A nők gazdasági szerepére azért is tekintettel kell lenni, mert az egyszülős családok jelentős részében a nők a családfenntartók. Abban az esetben, ha a nők álláskeresők, a család helyzete is megrendülhet, a család segítségére szorul.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A községben nem működik olyan intézményhálózat, amely a gyermekek nappali ellátását biztosítja, de Dombóvár biztosítja a bölcsődei ellátást. Az a tapasztalat, hogy az anyák ezt nem veszik igénybe, otthon maradnak a gyermekükkel annak óvodás koráig, vagy ha szükséges akkor a nagyszülőkre hagyják.

A településen nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné, ösztönözné.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	29	0	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2009	24	0	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2010	23	0	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2011	18	0	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2012	16	0	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2013	13	0	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2014	15	0	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.
2015	13	0	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítse a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta gondozást.

A településen az előző években (2013-2015) egy fő volt, aki 18. életévének betöltése előtt szült.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	29	29
2009	1	24	24
2010	1	23	23
2011	1	18	18
2012	1	16	16
2013	1	13	13
2014	1	15	15
2015	1	13	13

Forrás: TeIR és Önkormányzati adat

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Az önkormányzat a jelzőrendszeren keresztül szerez tudomást családon belüli erőszakról. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történe, ezzel nehezítve a probléma megoldását. Az önkormányzat támogat női érdekeket, jogot védő, áldozatokat segítő szolgáltatást, terhes gondozást.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	0	0	0
2009	1	0	0
2010	0	0	0
2011	1	1	0
2012	1	1	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén az itt élők a dombóvári Kapaszkodó Intézményfenntartó Társulás által működtetett intézményeket veheti igénybe de ezt igénybevevő személy településünkről nem volt.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	0	2	0	1
2009	0	2	0	1
2010	0	2	0	1
2011	0	2	0	1
2012	0	2	0	1
2013	0	2	0	1
2014	0	2	0	1

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan vesznek részt nők a helyi közéletben. A település közösségi programjainak szervezésében, a sportéletben. Az önkormányzat képviselő-testületében az elmúlt négy ciklus alatt női képviselő nem volt, a 2010-es választáson indult 1 fő, de nem kapott elég szavazatot.

Az önkormányzati hivatalban dolgozó köztisztviselők 100%-a nő, míg az önkormányzatnál munkaviszonyban álló közalkalmazottak 100%-a férfi.

Az önkormányzat foglalkoztatásában elmondható a 2015. évtől kezdődően döntően női munkaerőt alkalmaznak. A településen működő tanyagondnoki szolgálat keretében női tanyagondnok látja el a feladatokat közalkalmazotti jogviszonyban. A művelődési ház vezetője szintén nő, és a helyi kulturális közfoglalkoztatásban is kettő fő női munkavállalót foglalkoztatnak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

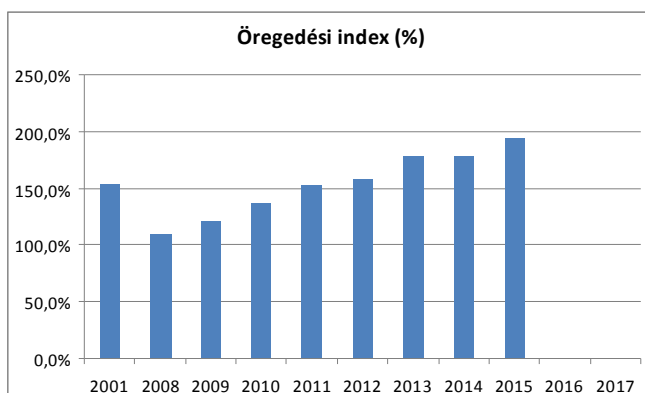
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya az alacsony iskolai végzettségű nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú nők által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
elszigetelődés megszüntetése	Nők bevonása, ösztönzése a társadalmi, közéleti életbe, önszerveződés

A felülvizsgálat során a helyzetelemzésben feltárt új problémák nem merültek fel, így új fejlesztési lehetőségek keresésére sem került sor.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Forrás: Önk. adatok

A fenti diagrammból is jól látható, hogy a 2001-es népszámlálás adataihoz képest 2008-ban az öregedési index megközelítette a 100 %-ot, ezt követően lassú, egyenletes emelkedés következett be és 2012-ben sajnos 3 %-kal meghaladta 2001-ben jelzett mutatót. Az idős nők (65 év felett) száma (96 fő) a férfiakéhoz (64 fő) viszonyítva 60 %, ami azt jelenti, hogy 1 férfira 1,5 nő jut. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások és növekszik az özvegyek aránya. Községünkben az egyedül élő idősek aránya 65%.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama

Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan harmadával több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.

A települési közösségtől különleges figyelmet igényelnek azok az idős emberek, akik 80 év feletti és egyedül élnek, vagy azok, akik éppen kórházból tértek haza, és egyedül élnek.

Az önkormányzat közétkeztetést és házi segítségnyújtást biztosít az arra rászorulóknak. A házi segítségnyújtás keretében minden ellátás elérhető amelyet a Szoc. törvény rögzít. A közétkeztetésben a rászoruló személyeknek kedvezményesen biztosít napi egyszeri meleg étkeztetést az önkormányzat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	90	139	229
2009	97	143	240
2010	105	137	242
2011	113	141	254
2012	107	125	232
2013	109	121	230
2014	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztnek, többen feltételezhetően közülük kerülnek ki az őstermelők, de vannak olyan idősek, akik egyéni gazdasági vállalkozásukat továbbviszik így biztosítva az aktív időskort

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nincs az idősek foglalkoztatását támogató program a községben.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Erre vonatkozóan az önkormányzatnak nincs információja.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket.

Kaposulában a nappali ellátásra a dombóvári Reménység Szociális Alapszolgáltatások Intézményben van lehetőség, az idősek azonban nem vesznek igénybe nappali ellátást.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	145	0	0%
2009	152	0	0%
2010	159	0	0%
2011	159	0	0%
2012	161	0	0%
2013	166	0	0%
2014	166	0	0%
2015	167	0	0%

Forrás: TelR, KSH Tstar

A Szoc. tv. változásának eredményeként az időskorúak járadékának megállapítása 2013. január 1-től a járási hivatal hatáskörébe került, de ellátásban senki nem részesül.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a házi segítségnyújtást végző szociális szolgáltató, illetve intézmény biztosíthat.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további

egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését. Kaposzulában jelenleg 8 fő veszi igénybe a jelzőrendszert, 99 % -ban idős, egyedülálló nők.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kaposzulában az önkormányzat rendszeresen szervez kirándulásokat, kulturális műsorokat. Működik egy jól felszerelt könyvtár, egyházi rendezvényekre is szervez utakat. A könyvtár jól felszerelt, internet hozzáféréssel is ellátott informatikai eszközeit mindenki igénybe veheti. Foltvarró klub működik a művelődési házban hetente egy alkalommal, nyaranta egyhetes tábor jelleggel.

c) idősök informatikai jártassága

A könyvtárban lehetőségük van az idősöknek is a számítógép használatra, internet használatra de ezt a szolgáltatást nem veszik igénybe. Arra vonatkozóan nincs adatunk, hogy az otthonukban használnak-e számítógépet, ill. mennyire érdeklődnek az informatikához.

A település honlapján minden fontos információt megtekinthetnek, figyelemmel kísérhetik a közösségi programokat.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A községben nem rendelkezünk arra vonatkozó adatgyűjtéssel, hogy az idősöknek milyen sajátos igényt kielégítő programra lenne szüksége, ezért annak megszervezésére sem került sor. A hagyományosan megrendezésre kerülő falunap, karácsonyi műsor, szüreti felvonulás az idősebb korosztály részére is kielégítő programokkal szolgál.

6.4. számú táblázat - Az idősöket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	5
2009	5
2010	5
2011	5
2012	5
2013	5
2014	5
2015	6

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése, önkéntes munkába vonás
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése, felvilágosítás- megvalósult
Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy az idősöknek milyen programokra van igényük	Adatgyűjtés, felmérés, összesítés és a szükségletek kielégítése

A felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a 2013-ban feltárt problémák közül a gyakran válnak áldozattá probléma megoldása megtörtént:

A településen élő időseket megkülönböztetett figyelemmel kíséri a körzeti megbízott rendőr. Negyedévente szórólapok, tájékoztató anyagok kiküldésével, személyes elbeszélgetéssel hívja fel a figyelmét a bűnelkövetések típusára, a bűnelkövetők módszereire.

„Áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés komplex megközelítésű minta modellje Tolna megyében TÁMOP- 5.6.1.C-11/2-2011-0009 projekt keretében készült kiadvány a Tolna megyében élő megkérdezettek bűnmegelőzéssel és áldozatsegítéssel kapcsolatos véleményét foglalja össze.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékoság típusa szerint nagyobb számban vannak a mozgásszervi személyek, közülük is az idősebb korosztály aránya magas.

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	76	0
2009	72	0
2010	64	2
2011	66	1
2012	57	0
2013	61	0
2014	n.a.	0
2015	n.a.	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos személyek foglalkoztatási helyzetéről nincsenek pontos információi a település önkormányzatának.

A településen élő fogyatékos személyek iskolai végzettségéről kevés adatunk van, akiről tudja az önkormányzat ezt az információt, azok vagy csak 8. általános iskolai végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkeznek. Így feltételezhetjük, hogy Kapospula községben élő fogyatékos személyek között – hasonlóan az országos mutatókhoz – magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma, ami különösen nagy hátrányt jelent a munkaerőpiacon.

A településen nincs fogyatékkal élő személy munkavégzésének megfelelő munkahely, sem közfoglalkoztatás.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Erre vonatkozóan nincs adat.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok
Helyi intézmény a községben nincs, A dombóvári intézményfenntartó társulás által működtetett intézménybe mehetnek a fogyatékos személyek. A 2008-as évektől 2012-ig 1 fő vett igénybe Dombóváron a Reménysugár Napközi Otthonban nappali intézményi szolgáltatást.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 2013. évtől nem vettek igénybe nappali ellátást, erre a szolgáltatásra a településen nem merült fel igény.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. Nem tekinti külön az önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják. A 18 év alatti fogyatékos személyek akiknek családja magasabb összegű családi pótlékra jogosult. Az ápolási díj is azon ellátások közé tartozik, továbbá a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, amire a fogyatékos személyek is jogosultak lehetnek. Feltételezhetően vannak fogyatékos személyekkel együtt élő családok, akik családsegítésre szorultak az elmúlt évben, vagy gyermekeik számára gyermekvédelmi kedvezményben részesített az önkormányzat, azonban iskolai végzettségéről egyik fél sem nyilatkozott.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A községben az egészségügyi ellátást biztosító központ magában foglalja a háziorvosi rendelőt, a gyógyszerárát és a védőnői szolgálatot. Az épület és a parkoló akadálymentesített, ami a mozgáskorlátozott, illetve idős személyek számára az épület könnyebb megközelítését lehetővé teszi. A községháza épülete, amelyben megtalálható a posta is akadálymentesített.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az orvosi rendelő látás-és hallássérültek részére is akadálymentesített, indukciós hurokkal ellátott.

A művelődési házban még nem történt meg az akadálymentesítés.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nincs a községben olyan munkahely ahol fogyatékkal élő személyeket foglalkoztatnak.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen nincs ilyen lehetőség a fogyatékosok csekély száma okán.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem fordult elő a településen.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
önmaguk ellátása	házi segítségnyújtás kiszélesítése, állandó ellátó személyek biztosítása - megvalósult
járdák biztonságossá tétele	akadálymentesítési munkák folytatása, járdák folyamatos karbantartása a közfoglalkoztatás bevonásával
Honlap akadálymentesítése	Az elektronikus ügyintézés biztosítása, információ szerzéshez való hozzáférés

Önmaguk ellátásában segítséget nyújt 2016. január 1-től a csikóstóttósi székhelyű „Kapos-menti Segítő Kéz” Alapszolgáltató Intézmény házi gondozója, ez a probléma megoldásra került.

A felülvizsgálat során a helyzetelemzésben feltárt új problémák nem merültek fel, így új fejlesztési lehetőségek keresésére sem került sor.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi lakosság magas számban vesz részt az alapítvány, civil szervezet és a lakossági önszerveződések programjain.

A Kospula Községért Közalapítvány 1998. évtől működik., célja a község közművelődési, kulturális, művészeti, sport életének támogatása, a községrendezés, településfejlesztés elősegítése, egyház támogatása, civil szervezetek, lakossági önszerveződő csoportok támogatása, a település infrastrukturális helyzetét előrevívő pályázatok elkészítése és beadása, a község kereskedelmi ellátottságának emelése, gépjármű beszerzés, köztisztasági céljellegű gépek beszerzése, működtetése, tanulmányi ösztöndíjak megállapítása, társadalmi munkavégzés elismerése.

Településünkön civil szervezet 2012. évet megelőzően nem működött. A tavalyi évben megalakult a foltvarró kézimunka baráti társaság önszerveződéséből létrejövő „Szívvel -Kedvvel -Lélekkel” Egyesület, amely azóta aktív tevékenységet folytat a település kulturális, művészeti életében. Céljuk – tevékenységükből adódóan – a nők, lányok közösségbe történő bevonása, hagyományőrzés, az ismeretek átadása, népi művészeti értékek megőrzése. Munkáikból számos kiállítást szerveztek a községben és a környező településekre is szeretettel várják őket.

A Vízmente néptáncscsoport 15. éves múltra tekint vissza. Az 1990-es években helyi fiatalokból szerveződött néptáncscsoport mára már mini csoporttal is büszkélkedhet, amelybe az óvodáskortól járnak gyermekek. A kospulai népi hagyományokat és táncokat, rigmusokat megőrizve, más tájegységek táncaiból is merítő néptáncscsoport, szép sikerekkel szerepel az ország településein megtartott rendezvényeken. Igen nagy összetartó erő a községben, a környék más településeiről is vannak tagjai az együttesnek. Fontos szerepe van Kospula közéletében.

2011. márciusában alakult meg a szintén lakossági önszerveződésből létrejövő Kospulai Íjászok Baráti Társaság. Fő céljuk az íjászat népszerűsítése ezen belül a történelmi múltunk, hagyományaink ápolása. Az íjász kör a településen megrendezésre kerülő rendezvényeken bemutatókat tart, de a környező települések rendezvényeire is kap meghívást. A tagság életkora a 12. éves kortól a 70. éves korig terjed. Számos országos versenyen is részt vesznek, ahol mindig kiemelkedő teljesítményt értek el. Két országos bajnok is van a csapatban.

2008. évben jött létre a Kospulai Szőlőhegyi Baráti Társaság lakossági önszerveződésként. A község és a szomszédos települések szőlő tulajdonosai képezik a társaságot, hagyományőrző, kulturális értékeket ápoló, közösségépítő céllal működik. Hagyománnyá vált borversenyeikre a szomszédos településekről sokan jelentkeznek a kospulai szőlőhegyen termelt boraikkal. A verseny minden évben tavasszal egy hétig tart, amit batyus jellegű bállal zárnak le.

2015-ben lakossági szerveződésből megalakult a Kospulai Faluszépítő Egyesület mely céljaul tűzte ki többek között a településkép javítását, a lakókörnyezet tisztántartását, szépítését. kiállítások szervezésével, közös ünnepi megemlékezésekkel kovácsolják össze a lakosságot.

Szintén 2015. évben alakult meg az alsóhetényi településrész lakossági önszerveződéséből az IOVIA Faluszépítő Egyesület, mely Alsóhetény lakosságának összetartását, a közösségi élet megteremtését tűzte ki.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint támogatja a közalapítványt és a civil szervezetet, azok rendezvényeit. Az egyházzal is nagyon szoros a kapcsolata az önkormányzatnak, a templom felújítási munkálataihoz pályázati közreműködőként nyújtott segítséget, egyházi kirándulások szervezésében is részt vesz. A lakossági önszerveződéseket rendszeresen támogatja, munkájukat segíti, a szervezésben közreműködik. Minden szervezettel jó partnerséget ápol de partneri megállapodást nem kötött egyikkel sem.

Az önkormányzat 2015-ben Alsóhetényben megvásárolt egy ingatlant, melyet közösségi, kulturális célokra kíván hasznosítani, a helyi faluszépítő egyesülettel karöltve.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Kospula tagja a Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulásnak, ebben 16 település vesz részt. A települések kulturális, művészeti és sport rendezvényeire állandó meghívást kapunk, A kistérségi pályázaton nyert sátozt közösen használhatja minden település évi egy alkalommal ingyenesen a rendezvényein. Szorosabb partneri viszonyt a szomszéd településsel Attalával létesített az önkormányzat, a közösen megszervezett kulturális, hagyományőrző programokkal.

Az Önkormányzat részese volt a Dombóvár Város Önkormányzata - mint gesztor - által elkészített Dombóvári Járási Esélyegyenlőségi Program elkészítésének, melyben a helyi szintű problémák és azok járási szintű megoldásának feltérképezésére is sor került. A beazonosított problémák együttes megoldásában a járáshoz tartozó önkormányzatok és a város összehangolt együttműködésére van szükség.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs kapcsolat nemzetiségi önkormányzatokkal

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a nők, gyermekek tehetségfejlesztésének, az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság kultúra, művelődés, ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A gazdasági válság előtt a helyi vállalkozók, vállalkozások de még a dombóvári kereskedelemben, pénzügyi szférában részt vevő vállalkozások is szívesen támogatták a helyi kulturális programok lebonyolítását, anyagi és tárgyi felajánlásokkal egyaránt. Az elmúlt években a rendezvények, programok lebonyolításához szükséges anyagi fedezetet nagy részben a közalapítvány és az önkormányzat biztosítja, ezáltal az esélyegyenlőségi feladatok ellátásából kikerültek a for-profit szereplők.

Ez a helyzet némi javulást mutat, mivel az idei évben megrendezett falunapra, és több kulturális rendezvényre kapott felajánlást az önkormányzat a vállalkozói szférából.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Kospula Község Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosítja.

Annak érdekében, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított legyen, Kospula Község Önkormányzata egy esélyegyenlőségi felelőst bíz meg.

Az Intézkedési Tervben megjelenített tevékenységek részletes tartalmi kidolgozása, a megvalósítandó tevékenységek tervezése az adott szakterület képviselőinek aktív részvételével valósul meg.

A felelős feladata, hogy a szakterület képviselőivel együtt kidolgozzák az egyes feladatok végrehajtásának pontos menetét, valamint ellenőrizzék azok megvalósulását.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak megvalósulásának nyomon követését az évente elvégzett felülvizsgálat biztosítja.

A felülvizsgálatot a felelős végzi el, minden évben beszámol egy nyílt képviselőtestületi ülésen a tervben foglaltak megvalósításáról. Az ülésre külön meghívót kapnak: a helyi civil szervezetek, vállalkozók. A hozzászólók kiegészítésével elkészült éves beszámolót a testület elfogadja, majd a helyben szokásos módon nyilvánosságra kerül.

A program felülvizsgálatára 2 év múlva kerül sor, amikor az indikátor teljesítésének bemutatásához adatfelvétel is történik.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program számára minél szélesebb nyilvánosság biztosítása szükséges. Az esélyegyenlőségi intézkedések hatékony megvalósulása, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakításának érdekében Kospula Község Önkormányzata a Programot a település honlapján közzéteszi, kiadványaiban tájékoztatja, illetve évente nyílt testületi ülést szervez. A polgároknak lehetőségük van a tervvel kapcsolatban véleményt nyilvánítani, hozzászólni és kérdezni.

- A terv elfogadása előtt egy héttel a program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
- A nyílt testületi ülésen az intézkedési terv kiegészítésére, módosítására sor kerül.
- Az elfogadott végleges program a honlapon, a település hirdetőtábláján elérhető.
- Az éves beszámoló előterjesztése szintén a honlapon és a település hirdetőtábláján történik az elfogadást megelőző nyílt testületi ülés előtt egy héttel.
- A hozzászólások, kiegészítések, vélemények figyelembe vétele, csatolása az előterjesztéshez.
- Az elfogadott beszámoló mindenki számára elérhető a honlapon, illetve a település hirdetőtábláján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	Közfoglalkoztatás kiszélesítése, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
Gyermekek	1. Bűnelkövetés, közlekedési szabálytalanságok 2. Drog-és alkoholproblémák 3. Ösztöndíjrendszer hiánya	Felvilágosítás, szabadidős program szervezése Megelőző programok szervezése, jelzőrendszer <i>megvalósult</i>
Idősek	1. Magas az egyedül élők aránya. 2. Gyakran válnak áldozattá. 3. Információhiány	Programok, szolgáltatások szervezése. <i>megvalósult</i> Adatgyűjtés, felmérés,
Nők	1. Aluliskolázottság , tartós munkanélküliség 2. Elszigetelődés megelőzése	Képzési programok körének szélesítése Ösztönzés, kampányok, önszerveződés
Fogyatékkal élők	1. önmaguk ellátása 2. Az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os. 3. Honlap akadálymentesítése	<i>megvalósult</i> Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése	Helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása.
Gyermekek	1. Figyelem felkeltés, játékos szabadidős programok 2. Megelőző programok szervezése 3. Ösztöndíjrendszer kialakítása	Helyi védőnő, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat, civil szervezet, körzeti megbízott Közalapítvány, helyi önkormányzat, családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat Közalapítvány, helyi önkormányzat,
Idősek	1. Programok, szolgáltatások szervezése 2. Tájékoztatás és megelőzés 3. Adatgyűjtés, felmérés	Közalapítvány, lakossági önszerveződés, civil szervezet, családsegítő szolgálat Rendőrség, önkormányzat, tanyagondnok, jelzőrendszer tagjai Önkormányzat, tanyagondnok, jelzőrendszer
Nők	1. Képzési programok körének szélesítése 2. Ösztönzés, kampányok, önszerveződés	Önkormányzat, vállalkozók Civil szervezet, lakossági önszerveződésű csoportok
Fogyatékkal élők	1. házi segítségnyújtás kiszélesítése 2. Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése 3. A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele.	Helyi önkormányzat, jelzőrendszer, közfoglalkoztatottak, tanyagondnok Helyi önkormányzat, Közalapítvány, közfoglalkoztatottak Helyi önkormányzat,

Jövőképünk

- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek részére a megelőzést, tájékoztatást a drog-és alkoholproblémával kapcsolatban
- Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségének megtartására, az elszigetelődés megakadályozására, a korukból adódó speciális programok megszervezésére
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a képzésekhez való hozzáférést, a munkanélküliség csökkentését, az önérvényesülési törekvéseik támogatását
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő bánásmódjára, az épített környezet , az információs és kommunikációs környezet akadálymentesítésére

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Lehet szebb a holnap - esély a munkához	Tartós munkanélküliség miatti elszegényedés, számuk nem csökken	Csökkenteni a tartós munkanélküliek számát helyi közfoglalkoztatással, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőség felkutatásával	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	Az önkormányzat által biztosított közfoglalkoztatás kiszélesítése, a helyi vállalkozások megkeresése, munkaerő igény felmérése, az alkalmazás feltételeinek felmérése, folyamatos kapcsolattartás kiépítése	polgármester	2018.12.31.	Munkaügyi kirendeltség adatszolgáltatása, önkormányzati nyilvántartás, munkáltatói adatszolgáltatás	Elsősorban a pénzügyi háttérrel kell biztosítani a közfoglalkoztatáshoz állami támogatásból, a helyi munkahelyek biztosításához EU pályázati forrásból lehet támogatni a vállalkozókat, adatgyűjtés, kapcsolattartás önkormányzati humán erőforrásból	A fenntarthatóságot a munkaerő igény és a pénzügyi fedezet határozza meg elsősorban.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Játszva tanulj, ismerkedj a szabályokkal !	A fiatalkori bűnelkövetés, közlekedési szabálytalanságok megelőzésére nem fordított figyelmet az önkormányzat.	A közlekedési szabálysértések megelőzése, bűnelkövetés megakadályozása	Kistérségi Ifjúsági Koncepció	A felső tagozatos általános iskolai, középiskolai tanulók számának felmérése, adatgyűjtés, tájékoztató anyag kiküldése. A felmérés eredményének kiértékelése, szabadidős programok szervezése.	polgármester	2018.12.31.	Bűnügyi statisztikai adatok elemzése, körzeti megbízott jelentése alapján.	Közalapítványi pénzügyi támogatásból, helyi önkormányzat által biztosított technikai, rendőrség és önkormányzat személyi erőforrásaival	Az érdeklődés felkeltése és aktiválás a célcsoport legalább 60 %-nál.
2	Tegyél Te is a drogfogyasztás ellen !	Az önkormányzat nem fordít elég figyelmet a drog prevencióra.	Megakadályozni a településen a drogfogyasztás, alkoholfogyasztás elterjedését a gyermekeknél és fiataloknál. Egészséges életmódra nevelés	Kistérségi Ifjúsági Koncepció	Felmérni az érintett célcsoport számát, felkelteni az érdeklődést, bevonni és aktív részesévé tenni a szabadidős programoknak, előadókat meghívni az érintett	polgármester	2018.12.31.	Iskolai statisztikai adatok, adatgyűjtések, rendőrségi jelentések, gyermekjóléti szolgálat jelzései	Közalapítványi pénzügyi támogatása, önkormányzati technikai, személyi erőforrás biztosításával	A megelőző programokban bevonni fiatalok, gyermekek aránya legalább 60%-os

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					témában, a rendőrség, prevenciók központ szakembereinek bevonásával					maradjon
3	Tanulj tovább program	Nem rendelkezik az önkormányzat a gyermekek továbbtanulási esélyeit támogató ösztöndíj rendszerrel.	A kiemelkedő képességű tanulók továbbtanulási esélyeinek növelése	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Fel kell mérni a felsőoktatásban érintettek számát, kapcsolatba kell lépni az oktatási intézményekkel, felhívást készíteni az érintett célcsoport részére, anyagi erőforrás megteremtése, támogatáskezelőt kell keresni, meg kell határozni a szabályokat, pályáztatás	polgármester	2016.09.30. megvalósult	Felsőoktatási intézményekkel való kapcsolattartás, a támogatott gyermekek tanulmányainak nyomon követése	Közalapítványi, helyi vállalkozói, önkormányzati támogatásból kell a pénzügyi erőforrást létrehozni, az alapítvány tagjai, a támogatók részéről kell humán erőforrást biztosítani, az önkormányzat részéről technikai háttérrel biztosítani	A rendelkezésre álló keretösszeg meghatározza meg a pályázathatóságot, ennek folyamatos biztosítása szükséges a fenntarthatóságához
<p>A felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a 2013-ban feltárt problémák közül a kiemelkedő képességű gyermekek továbbtanulási támogatása 2015. évtől megoldottá vált, a többi probléma továbbra is fennáll.</p>										
<p>III. A nők esélyegyenlősége</p>										
1	Nyiss a világra képzési program	Az alacsony iskolai végzettségű nőknél magasabb a tartós munkanélküliség aránya.	A munkaerőpiactól hosszabb időre kieső nők visszavezetése a munka világába, közösségbe szoktatás, ösztönzés, önfelkészítés	EU 2020 Stratégia	Adatgyűjtés, igény felmérés, kiértékelés, kapcsolat felvétel a képzési intézményekkel, tájékozódás a lehetőségekről, partnerek keresése, támogatás, szükséges erőforrás megteremtése, képzési rendszer kiépítése, oktatásba való bevonás az érintettek legalább 40 %-a. A képzés sikeres	polgármester	2016.12.31.	Helyi adatgyűjtés, folyamatos figyelemmel kísérés, az eredményesség és a résztvevők arányának nyomon követése	EU-s és egyéb pályázati források, közalapítvány, önkormányzat, vállalkozók bevonása	A pénzügyi forrás folyamatos megteremtése, célcsoport igényei alapján

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					elvégzése az érintettek 90 %-val.					
2	Számítunk Rád ! személyiségépítő program	A nők nem vállalnak kellő szerepet a közéletben, hiányzik a nők érdekeit képviselő lakossági szerveződés.	A nők részvételi számának emelése a társadalmi, közéleti életben. Nagyobb szerepvállalás a kulturális, művelődési, informatikai világban	Nemzeti Reform Program	Adatgyűjtés, igény felmérés, kiértékelés, civil szervezettel, lakossági önszerveződésekkel kapcsolat felvétel, közösségi tér kialakítása, személyiség fejlesztő tréningek tartása, a településen lévő programokban aktív részvétel, informatikai tanfolyam, önszerveződés	polgármester	2018.12.31.	Helyi adatgyűjtés, folyamatos monitoring, eredményesség kiértékelése	Eu-s és egyéb pályázati forrásokból, közalapítványi támogatásból, vállalkozók támogatásából, önkormányzat technikai, humán erőforrásaiból, civil szervezet humán erőforrásából,	A programban a résztvevők száma nem csökkenjen 35 % alá
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Segíthetünk valamiben ?	Magas az egyedül élő idők aránya.	Az elszigetelődés megakadályozása az idős, egyedülálló embereknél, közösségi életbe való bevonás, "szükség van rám" érzés megteremtése, megerősítése	EU 2020 Stratégia	Adatgyűjtés a célcsoportra vonatkozóan személyes kapcsolatfelvétel az érintett idősökkel, igény felmérés, kiértékelés, a kapcsolattartó személy kijelölése, programok, szolgáltatások szervezése, tanyagondnok, önkéntesek, civil szervezet bevonásával.	polgármester	2018.12.31.	Helyi adatgyűjtés, személyes interjúk készítése	Helyi önkormányzat, Közalapítvány, EU-s pályázati lehetőségek, civil szervezet	Az eredményesség az igényekhez igazodik, az igényeket a szükséglet határozza meg.
2	Védjük meg az idősöket	Az idők gyakrabban válnak bűncselekmény, bűneset áldozataivá.	Az idők sérelmére elkövetett bűncselekmények, bűnesetek számának csökkentése, fokozottabb odafigyelés, felvilágosítás	Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptió	Adatgyűjtés, a veszélyeztetett idők felmérése, kapcsolat felvétel a helyi körzeti megbízottal, jelzőrendszer tagjaival, tanyagondnokkal, tájékoztató anyagok kiküldése, fokozott figyelem a célcsoportra	polgármester	2014.10.31. megvalósult	Helyi körzeti megbízott adatszolgáltatása, bűnügyi statisztikák, jelzőrendszer észrevételei	Önkormányzati, Közalapítványi, EU-s pályázati forrás, közfoglalkoztatás bevonása,	Humán és pénzügyi erőforrás hiánya nagyban befolyásolja az eredményességet

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményein ek fenntartható sága

A felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a 2013-ban feltárt problémák közül a gyakran válnak áldozattá probléma megoldása megtörtént: A településen élő időseket megkülönböztetett figyelemmel kíséri a körzeti megbízott rendőr. Negyedévente szórólapok, tájékoztató anyagok kiküldésével, személyes elbeszélgetéssel hívja fel a figyelmét a bűnelkövetések típusára, a bűnelkövetők módszereire.

3	A kultúra mindenkié	Nem áll rendelkezésre információ az idősek kulturális, oktatási, művelődési igényére vonatkozóan.	Az idősek kultúrához, művelődéshez való egyenlő hozzáféréseinek biztosítása, olyan műsorok, programok, előadások szervezése, szolgáltatás nyújtása amely kielégíti az idősek igényeit	Kistérségi Forrás Program	Adatgyűjtés, igény felmérés, kiértékelés. A művelődési ház vezetőjének bevonásával programszervezés, az önkormányzat által előadásokra történő személyszállítás lebonyolítása tanyagondnok által.	polgármester	2018.12.31.	Az igények folyamatos felmérése, a résztvevők számának mérése	Önkormányzat, közalapítvány, EU-s pályázati források, önkormányzatok társulásai	Pénzügyi forrás megléte szükséges, valamint az idősek részvétele maradjon 35 % felett
---	---------------------	---	---	---------------------------	---	--------------	-------------	---	---	---

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Nincs egyedül támogatói program	A fogyatékkal élő emberek önmaguk ellátásáról nem rendelkezünk információval, a szükségleteikre vonatkozóan nincs adatunk.	A fogyatékkal élők életvitelében való szélesebb közreműködés, életkörülményeik jobbá tételében való segítségnyújtás, a bizalom kiépítése és megtartása Házi segítségnyújtás kiszélesítése, állandó személyek biztosítása az önmaguk ellátásában nehezített fogyatékkal élők részére	Nemzeti Társadalmi Stratégia	Adatgyűjtés és igény felmérés a hozzátartozók bevonásával, házi segítségnyújtás kiszélesítése, állandó személyek biztosítása közfoglalkoztatás bevonásával, szolgáltatás szervezés, különböző szűrővizsgálatokra való eljutás biztosítása	polgármester	2014.12.31 Megvalósult	Helyi felmérés, jelzőrendszer visszajelzései, a tanyagondnok jelzései	EU-s pályázati források, közalapítvány támogatása, önkormányzati technikai, tanyagondnok, jelzőrendszer által biztosított humán, közfoglalkoztatás által biztosított pénzügyi és humán	Folyamatos pénzügyi és humán erőforrás biztosítása szükséges a fenntarthat ósághoz
---	---------------------------------	--	---	------------------------------	---	--------------	---------------------------	---	--	--

Önmaguk ellátásában segítséget nyújt 2016. január 1-től a csikóstóttói székelyű „Kapos-menti Segítő Kéz” Alapszolgáltató Intézmény házi gondozója, ez a probléma megoldásra került.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Biztonságos közlekedést mindenkinek- akadálymentesítési program	Kevés az akadálymentesített járdák, közterület, nincs akadálymentesítve a művelődési ház.	Az önkormányzati intézmények akadálymentesítése, járdák, parkok folyamatos karbantartása, akadálymentesítése, a fogyatékkal élő személyek számára a biztonságos közlekedés biztosítása	Költségvetési koncepció, Gazdasági program	Az épületek, járdák, közterületek felmérése, költségvetés elkészítése, előkészítés, ütemterv alapján a munka elvégzése	polgármester	2018.12.31..	Műszaki ellenőrzés, helyszíni szemle, felülvizsgálat	EU-s és egyéb pályázati források, közalapítvány támogatása, önkormányzat elkülönített pénzeszköze, humán erőforrásként a közfoglalkoztatás bevonása a célterületbe	A pályázati lehetőségek folyamatos sága, kevés önerővel, önrész nélkül megvalósítható pályázatok
3	Egyenlő hozzáférést mindenkinek- informatikai program	Az önkormányzat honlapja nem akadálymentesített, az önkormányzati hivatalban nincs lehetőség az elektronikus ügyintézésre.	Honlap elérése a fogyatékkal élők számára, elektronikus ügyintézés, információhoz való hozzájutás	EU 2020 Stratégia	A informatikai háttér megteremtése, közszolgáltatás kiszélesítése, nyomtatványok, tájékoztató anyagok kiküldése, a honlapra történő felhelyezése	polgármester	2016.12.31.	Helyi adatgyűjtés, tetszési index figyelése	Önkormányzati költségvetésben elkülönített keretösszeg, pályázati források, technikai háttér biztosítása	A költségvetési koncepcióban biztosítani kell az üzemeltetéséhez szükséges pénzforrást

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

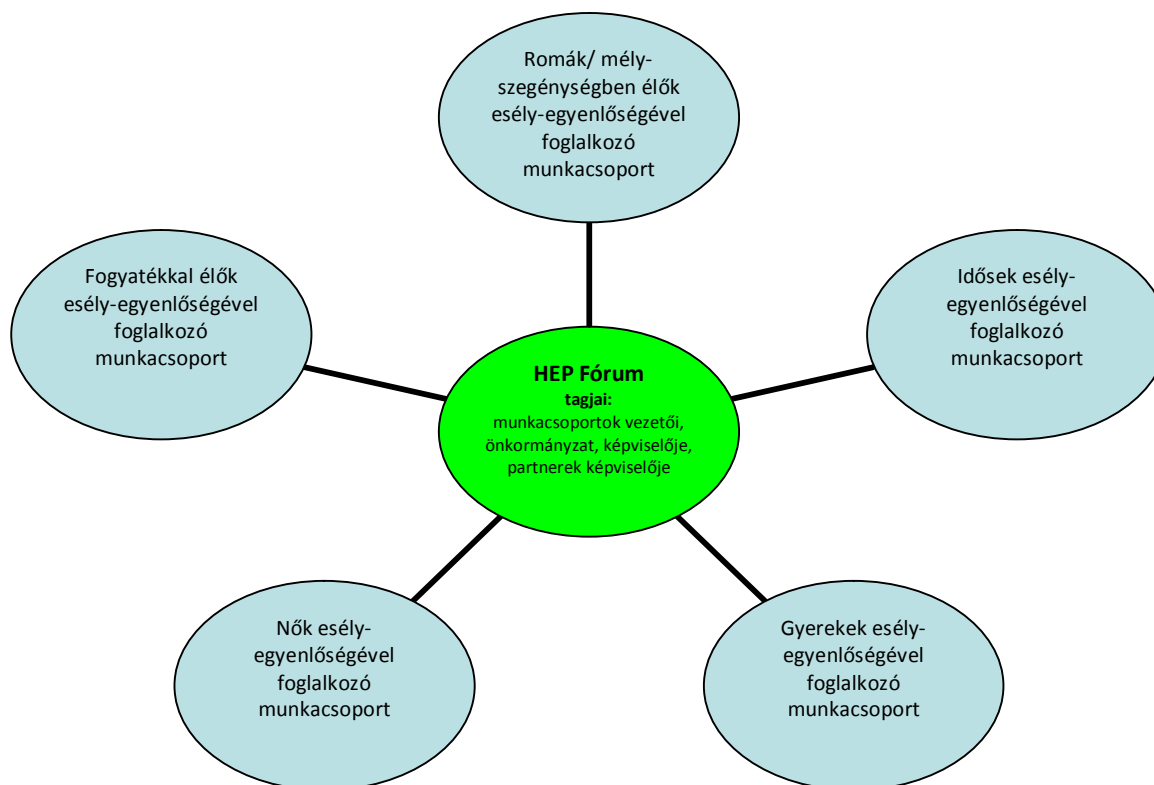
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

4. Elfogadás módja és dátuma

Kapospula
I. A ...*varos*/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kapospula község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és *33/2015.(VI.20)* számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum *Kapospula, 2013.06.21.*

[Handwritten Signature]
Aláírás

A Kapospula Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum *Kapospula, 2013.06.21.*

[Handwritten Signature]
Partner aláírás

Dátum *Kapospula, 2013.06.21.*

[Handwritten Signature]
Partner aláírás

Dátum *Kapospula, 2013.06.21.*

[Handwritten Signature]
Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ¹	HEP rész ²										Aláírás ³	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Markovits Gábor	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>[Signature]</i>
Dr. Bittó Ágnes	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>[Signature]</i>
Kellemen Gabriella	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>[Signature]</i>
Szindvai Gábor	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>[Signature]</i>
Berlinsz Farkas Edit	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>[Signature]</i>
Tillmann Andrea	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>[Signature]</i>
Székely Hedra	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>[Signature]</i>

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP A-dolgozóról egyetértésen és közös megegyezésen alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum.

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék csatolással kerülnek a HEP egyes tartalmi részeit, ahol az adott terület képviselője jelenlétet, hogy az adott személy, intézmény, partner az előkészítésben részt vett, felelősséget, támogatást, elismerést.

R= részt vett, É= észrevétel, T=támogatta, E= elismerte.

⁵ Az adott partner megegyezésével hiányozhat a sorban jelölt részéről a HEP elkészítési folyamatban.

5. Felülvizsgálat elfogadásának módja és dátuma

- I. **2015.06.29. napján a képviselő testület 2003. CXXV. törvény 31. §. (4) bekezdésének eleget téve, valamint a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. §-ban meghatározottakkal összhangban a HEP-et áttekintette és megállapította, hogy a felülvizsgálata szükséges. A program felülvizsgálatának és annak módosításának határideje: 2016.02.28.**
- II. **Kapospula Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 6/2016. (II.9.) önkormányzati határozatával a 2016. február 9-i nyílt ülésén elfogadta.**

Dátum: 2016. február 25.

[Handwritten signature]
Aláírás